

Brassói Lapok

Előfizetési példány

Árusításba nem hocsátható!

XL. évfolyam

150 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szombat

1934. évi július 7

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegroldalon 8 lej, páratlan (jobb) szövegroldalon 8 lej négyzetcenti méterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK BRASSÓT!

A szó és tett Hitleréknél

Az eddig kételtű Hitler a mult szombaton akarva-nemakarva, minden valószínűség szerint inkább öntudatlanul, leszámolt magával és új, most már „tisztázott” ember lett. A fellázadt rohamcsapatparancsnokok személyében vérbefojtotta egyik énjét, azt, amely nemzeti alapon ugyan, de szocialista Németországot ígért a középosztály, kispolgárság, talajtalan ifjúság és felvilágosulatlan munkásságnak. A két tűz között végleg a szélsőjobb oldali militarista klikkhez pártolt s zavaros egyéniségéből most már csak tisztán reakciós énje maradt meg. Mostantól kezdve nem férhet kétség hozzá, hogy semmi egyéb, mint a monarchista porosz militarizmus szekértolója.

Egészen fejére nőttek konzervatív „szövetségesei”, akik a mult év január 30-án a kancellári székbe emelték, hogy ezzel leszereljék forradalmi jellegűvé vált mozgalmát. S mindössze másfél esztendő alatt kezükbe szereztek. Mert hiába próbálta megjátszani a diktátort, aki egyaránt harcolt balra és jobbra, utóbbinak egészen a foglya lett már. Blomberg tábornok és Papen, igen, Papen vezeték pórázán, hol hiúságát leigyeztető álhódolattal, hol pedig erőteljes és fenyegető noszogatásokkal.

Göbbels szájával Hitler még mostanában is kiegéyzett elhitetni, hogy saját ura. Áltatta és áltatni igyekezik tovább kiábrándult tömegeit, mintha még lehetne remény a náci-álmok megvalósítására.

Abban a vitájában, amelyet Göbbels Papennel, ennek marburgi beszéde miatt, közvetlenül a mostani nagy behódolás előtt folytatott, a propagandaminiszter még ilyeneket mondott:

„Rossz lenne a nemzetiszocializmusnak, ha kiegyeznék ezzel a klikkel. (Ő is klikknek nevezte még akkor a Hindenburg mögött tömörült Papen—Seldte—Blomberg-féle császárpárti uralkodó-csoportot, amelyhez Göring is lecsatlakozott.) A népek fel kell ismernie ezt a klikket s a népek meg kell tudnia, hogy ez pontosan ugyanaz a klikk, amelyet már kitapasztalt a háború előtt és alatt.”

S ezután hangoztatta, hogy csak a nácioknak van joguk bírni saját rendszerüket s nem Papéneknek, akinek nem lett volna szabad marburgi beszédében nyilvánosságra hoznia kételkedéseit és aggályait. Göbbels lapja pedig, az Angriff, még a mult héten, alig néhány nappal ezelőtt, ahogy Hitler a militarista konzervatív klikk parancsára lehengerelte a feloszlításuk ellen lázongó rohamosztagokat, kettős képet közölt, amelynek egyik fele német katonát ábrázolt, akit egy baloldali szocialista orvul leaszur, (ez azt akarta kifejezni, hogy Németország a szocializmus árulása miatt vesztette el a háborút), másik fele pedig egy elegáns, monoklis dzsentrít (a la Papen), akit egy rohamosztagos lovaglószízmájával szájnyug, mert szintén hátulról le akarta döfni. Ez a második kép egyrészt a konzervatív klikk hátbatámadó bírálata, másrészt a Hindenburg patronátusa alatt álló Stahlhelm, azaz a frontarcosok szövetségének a magatartására volt célzás.

Mert az utóbbi időben az acélsisasok is egyre vakmerőbben léptek fel a náci ellen. Kolbergben egy acélsisasok nemrégiben leaszur egy rohamosztagos vezetőt, mintegy válaszul arra, hogy a rohamosztagosok és az ifjú hitleristák előzőleg Magdeburgban megkövették Seldte, Stahlhelm-főparancsnok és birodalmi miniszter gépkocsiját, sőt lövéseket is adtak rá.

Hindenburg és köre természetesen az acélsisasokkal rokonszenvez, amely a hadseregen kívül a leghatározottabban kifejezi a régi militarista szellemet. Amikor pedig maga a rendőrség is megállapította a dortmundi zavargásokkal kapcsolatban, hogy az acélsisasok egészen ellenséges érzületet tanúsítottak a rohamosztagokkal szemben, nem volt kétséges, hogy Neudeck és a hadsereg a rohamosztagok

Karr és Statzel volt bajor minisztereket és Lossow tábornokot is kivégezték Hitlerék

A németországi események hatása alatt az önálló Saar-vidék mellett szavaznak a saarvidéki katolikusok

Papen alkancellár Hindenburg és a birodalmi véderő kívánságára továbbra is bennmarad a kormányban

Berlin, július 6.

A háromnapos forradalom halott vezérei Röhme ezredes és Schleicher tábornok. De igazi hőse, elvitathatatlanul, Papen alkancellár. Hőse és elindítója. Marburgi beszédével megelőzte — és talán el is indította — a forradalmat és ha ő életben is maradt, legbizalmasabb hívei és legfáradhatatlanabb munkatársai halottak, vagy börtönben ülnek. Papent ez sem törte meg. Még jóformán tombolt Hitlerék bosszúállása, amikor kijelentette, nem hajlandó tovább együttműködni Hitlerrel, még annak ellenére sem, hogy Hitler hosszú és izgalmas tanácskozáson próbálta rávenni erre.

Negyvennyolc óta mulya mégis úgy határozott, hogy maradjon.

Maradt, mert egyrészt Hindenburg jelentette ki, hogy nem tűr meg olyan nemzetiszocialista

kormányt, amelyben nincs benne az ő bizalmi embere: Papen. Másrészt pedig akciósra lépett a véderő is, amelynek vezetői most már minden érzékenységre való tekintet nélkül bejelentették: Papennek maradni kell! Meg is indokolták, miért: ő a legalkalmasabb arra, hogy ellenőrizze Hitler és Göring működését.

Papen szerepe legvilágosabban igazolja az erőviszonyok kialakulását, amely egyébként már a forradalom utáni első huszonegy órában nyilvánvaló volt.

Hitler maradt, mert talán túlságosan nagy megrázkódtatást jelentett volna a birodalomra máról-holnapra ledönteni az egész rendszert. De szinte fogolyként maradt. A rohamosztagok jórészt hazaküldték, a megmaradtaktól elvettek minden önálló hatáskört, megszüntették az S A politikai jellegét és legfőbb parancsnoka

nem lehet többé tagja a kormánynak: teljesen alá van rendelve a véderőnek, amelynek módjában van lassanként szelni az ereszteni az egész társaságot.

Ebből az állapotból most már igen könnyű az átmenet akár katonai diktatúrára, akár pedig a visszatérés a Hitler előtti konzervatív kormányzáshoz. Harc nélkül, megrázkódtatás nélkül.

Még csak dicsőséges halál sem jut annak a mozgalomnak, amely másfél évvel ezelőtt úgy nézett ki, hogy egész Európát alapjaiban rázza meg; új térképet, új világszemléletet, új erkölcsöt teremt, — de amely a gyakorlatban csak demagógiának, a barbárság felülkerekedésének és két évezred kulturája halálos mérgeinek bizonyult.

Ezért nem kár érte.

Katonai megszállás képét mutatja Berlin

A Berlinben kiadott hivatalos jelentések kivétel nélkül kihangsúlyozzák, hogy teljes rend és nyugalom uralkodik. Ez a jelentés nem felel meg a valóságnak, mert Berlin csaknem háborús megszállás képét mutatja. Az utcákon éjjelnappal fegyveres rendőr-őrjáratok cirkálnak és az összes miniszteriumokat katonai osztagok őrzik, épp úgy, mint a háború alatt.

A miniszterek magánlakásait gépfegyveres rendőrök őrzik.

Ma délután az Unter den Lindent végig rendőrökülönítmény szállotta meg.

Hitler és Göring állandóan újabb felkeléstől félnek a tiz rohamosztagos főparancsnok kivégzése miatt. Ezek a kivégzések rendkívüli elkeseredést váltottak ki Berlin lakosságából.

s általában a hitlerista fegyveres alakulatok feloszlítása ellen foglalt állást.

Most meg Hitler maga kényszerült „elintézni” saját hatalmi gárdáját, a rohamcsapatokat, miután nem volt bátorsága élükön tovább harcolni a pártprogram megvalósításáért, a valódi náci-diktatúráért, amely nem csupán hazafiakodást, hanem szocializmust is kilátásba helyezett „a konzervatív klikk” teljes elsöprésével. Ugy látszik, maga is belátta, milyen fából-vaskarika, milyen képtelen zaggyvaság az a program. Meghagyta papíron a történelemnek s maradt minden szervezett és fegyveres erő nélkül a konzervatív klikk szolgálatában álló hadsereggel és több mint félmillió embert számoló acélsisasok-szövetséggel szemben.

Nem nyilvánvaló-e ezek után, hogy kiszel-

gáltatta magát ezeknek s hogy pontosan az ellenkezője következett be annak, amit az Angriff második képe ábrázolt: az előkelő, monoklis porosz junker rugta szájba, mi több, nem is személyesen tette, hanem saját Führerével rugatta szájba a lovagiócsizmás rohamosztagost és korántsem megfordítva.

A konzervatív szövetséges, amely szükségből uralomra engedte Hitleréket, alig másfél év alatt úgy lejáratta őket, hogy még behódolásuk ellenére sem sokáig húzhatják. A hitlerizmus tulcsott emelkedése csúcán, csillaga lehanyatlóban van. Zuhanni kezdett már két héttel ezelőtt, amikor Hamburg utcáin a járókelők Heil Hitler! helyett Heil Papen!-t kiabáltak s az alkancellár személyében üdvözölték a náci-diktatúra elleni harc első nyílt szószólóját.

Az Information jelentése szerint Francois Poncet berlini francia nagykövet tiltakozó jegyzéket nyújtott át Neurath báró német belügyminiszternek.

A jegyzékben a francia kormány le-
szögezi, hogy

a francia kormány semmiféle összeköttetésben nem állott Röhme ezredes és Schleicher tábornok forradalmi kíséreltével

és éppen ezért szükségesnek látják tiltakozni a német kormány bizonyos célzásaival ellen.

A Havas-iroda úgy tudja, hogy nem csak Franciaország, hanem

Anglia és az Egyesült Államok kormánya is küldött hasonló jegyzéket a német kormánynak.

A jegyzékben magyarázatot kértek

„Rossz lenne a nemzetiszocializmusnak, ha kiegyeznék ezzel a klikkel”, — harsogta Göbbels tíz nappal ezelőtt. Már több, mint rossz. Mert nem hogy kiegyezett, hanem vezetői, élükön Hitlerrel, Göringgel és magával Göbbels-szel zsoldosai, fedezői és csahosai lettek.

A „klikk” megismertetése helyett mindenestre megmutatták nemzetiszocializmusukkal a népeknek, hogy mire volt jó a diktatúrájuk, amelynek üdvözítő nagyszerűségével telekürtölték a világot. Megmutatták, hogy a tömegek bajain segíteni nem tudnak, sőt azokat csak elviselhetetlenebbé teszik romlottságukkal, pervers és kéjgló kegyetlenkedéseikkel, önkénykedésükkel és középkori embertelenségükkel.

Tessék kívánni és eltenni!

3. sz. SZELVÉNY a B. L. júliusi regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab júliusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 júliusi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mária 9), vagy a főbizományosnál (Cosmopolis, Calea Griviței 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizeték az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

arra vonatkozólag, hogy mit ért a német kormány a hivatalos jelentésnek azon kitétele alatt, hogy Röhms ezredes forradalmát egy „idegen nagyhatalom” támogatásával szervezte meg.

A pápa a Saar-vidék Német-országához való csatlakozása ellen

Jelentettük tegnap, hogy a Szentszék-nél milyen megdöbbenést váltott ki Klausner tanácsos, a német Actio Catolica vezérének meggyilkolása. A Vatikán hivatalos lapja az Osservatore Romano már az első pillanatban állást foglalt a katolikus vezérek üldözése és meggyilkolása ellen és bejelentette, hogy a Szent-atya utasítást adott a Németországgal folytatott tárgyalások beszüntetésére.

Az Osservatore Romano mai számában újabb nagy feltűnést keltő jelentést közöl.

Eszerint a pápa a németországi katolikus üldözések hatása alatt, a saar-vidéki népszavazás ügyében elhatározta, azt a tanácsot adja, hogy a Saar-vidék katolikus lakossága ne a Német-országához való csatlakozás, hanem a további népszövetségi kormányzás mellett szavazzon.

Ez kétségtelenül döntőjelentőségű a saar-vidéki népszavazás ügyére, amelynek lakossága túlnyomó többségben katolikus.

Röhms és Ernst hívei új forradalmat készítenek elő

A kivégzett Röhms ezredes és Ernst rohamosztagparancsnok hozzátartozói és hívei tovább folytatják a szervezkedést a Hitler-ellenes forradalomra.

Bizottságot alakítottak azzal a céllal, hogy az egész birodalom területén újabb híveket igyekezzenek szerezni Hitler uralmának megdöntésére.

Karr volt bajor minisztert és Lossov tábornokot is meggyilkolták

Miután hivatalos jelentés még mindig nem mertek kiadni a kivégzettekéről, csak lassankint kerülnek nyilvánosságra, kiket gyilkoltak meg a háromnapos forradalom alatt. Mára kiderült, hogy

Karr volt bajor minisztert, a bajorországi katolikusok vezérét is meggyilkolták, ugyancsak megölték Stetzel volt minisztert is és Lossov tábornokot. Letartóztatták gróf Kuttentbergert, Reitz bárót és Rombold ezredet.

Tegnap temették el a berlin-laukvtzi külvárosi temetőben Schleicher tábornokot és feleségét. A temetésen mindössze huszan vettek részt, legnagyobb részt családtagok. Egyedül Haumerstein tábornok a birodalmi véderő volt parancsnoka mert elmenni a temetésre Schleicher tábornok volt bajtársai közül.

Megtelték a börtönök

A Prinz Albert-strassei nemzetközi könyvtár épületét kiürítették és a letartóztatottakat helyezték el benne. Az összes berlini fogházak úgy megteltek, hogy már nem tudják hová elhelyezni a letartóztatottakat.

Hitler ideges...

Hitler kancellárt a forradalom eseményei rendkívül megviselték. Levert és nagyon ideges.

Orvosai azt tanácsolták hogy legalább rövid időre távozzék el szabadságra, mert kockára teszi egészségét a jelenlegi megfeszített munkával.

EZREVEL MENEKÜLNEK NEMTORSZÁGBÓL

A Neues Wiener Tageblatt jelentése szerint menekültekkel zsúfolt vonatok haladnak át a határon.

Az elmenekültek száma már eddig is néhány ezerre tehető.

A francia határon is igen sokan próbáltak átszökni, azonban

a francia kormány utasítást adott, hogy a menekülőket ne engedjék át a határon.

A francia-német határt katonai csapatokkal erősítették meg, hogy a menekülők átözlését megakadályozzák.

Természetesen leburnulni NIVEA által

Nivea-val helyesen napfürdőzni, helyesen légfürdőzni, ez pihentet és fejfássít, ez egy jótét a bőrnek. Ezenkívül egy erős védelmet jelent napégés ellen. De mindig előbb bedörzsölni és sohasem nedves testtel napfürdőzni és mindig arra gondolni:

NIVEA-val a levegőre és a napra
Nivea-Creme: Lej 16.- 72.- / Nivea-Olej: Lej 55.- 85.-
BEIERSDORF & CO. S. A. R., BRASSÓV

Öt évi fegyházra ítélték Dréhr Imrét

Öt vádpontban mondia ki bűnösnek a bíróság

Budapest, július 6.

A Dréhr-per tárgyalásának utolsó napján az ügyész váratlanul elállott attól, hogy az elhangzott védőbeszédre reflektáljon s így ma már csak Dréhr Imre szólt fel.

Hosszabb beszédben arra utalt, hogy nem felmentést, hanem teljes rehabilitációt

kíván, mert nemcsak, hogy nem sikerült, de gazdagon lett államtitkár és koldusszegényen távozott.

Féltizenkét óig beszélt, utána a bíróság visszavonult ítélethozatalra.

Tizenkét órakor hirdette ki Török tanácselnök a bíróság határozatát, amely öt vádpontban bűnösnek mondotta ki Dréhr Imrét és ezért 5 évi fegyházra,

ötévi hivatalvesztésre és öt ezer pengő pénzbüntetésre ítélte.

Dréhr Imre halálsápadtan, szótlanul, lehajtott fejjel hallgatta az ítéletet és a kihirdetés után is percekig mereven nézett az ítéletet hirdető tanácselnökre.

Dréhr védője Gál Jenő dr. fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

Négy évi fegyházra kapott Lőrinczy Mózes,

a kolozsvári Kereskedelmi Hitelintézet volt cégjegyzője

Kolozsvár, július 6.

A kolozsvári törvényszék negyedik szekciójának Jancu-tanácsa csütörtök déli 12 órakor mondott ítéletet a Lőrinczy-ügyben. Még emlékeztetése a B. L. olvasói előtt a Lőrinczy-ügy bonyolultsága és szenzációja. Lőrinczy Mózes a kolozsvári Kereskedelmi Hitelintézetnek volt cégjegyzője, a beléje helyezett bizalmat arra használta fel, hogy a keze alatt megfordult betétkönyvekben meghamisította a beirt összegeket és ezekkel a „feljavított” összegű betétkönyvekkel kölcsönnyelésekbe bocsátkozott. Lőrinczy az így szerzett pénzeket egyrészt az Autoglob nevű vállalatba fektette be, másrészt pedig nagy usztrakamatokra kölcsön adta. A betétkönyv-hamisítások azonban egyre szaporodtak és egyre bonyolultabbá tették a hamisítások nyilvántartását, úgy hogy ezekből a nyilvántartási bonyolultságból pattant ki a bűnügy, másrészt pedig abból, hogy a kényszerigezést kérő Autoglob vállalat váltómanipulációiban Lőrinczynek is szerepe volt.

A déli ítéletkielmondásakor Lőrinczy Mózes György Viktor és Bodnár Béla vádlott-társával állott bírál előtt. György Viktor, Lőrinczy apósa, aki ellen az volt a vád, hogy tudott veje ügyleiről, de azokat elhallgatta, míg Bodnár Béla, az Autoglob cégnek volt tulajdonosa, akit azzal vádoltak, hogy tudott a Lőrinczytól kapott pénzek bűnös eredetéről.

Pastea ügyészt, aki a tárgyalások folyamán Lőrinczyt a „romániai Staviszky”-nak nevezte, távollétében Lingudeanu ügyész helyettesítette. Az ítéletet Iancu törvényszéki elnök néma csendben, fennhangon olvasta fel.

Lőrinczy Mózes többrendbeli csalásért és magánokirat hamisítás bűncselekményéért négyévi fegyházra és politikai jogainak öt évi elvesztésére ítéli.

A hét hónap és hét nap vizsgálati fogságot beszámítják. A hűtlen kezelés vádját azonban nem igazolódott be, György Viktort és Bodnár Bélát felmentették.

Lingudeanu ügyész súlyosbíttatásért fellebbezett valamint a hűtlen kezelés vádjának elejtése miatt.

Az ügyész Lőrinczy azonnali letartóztatását kéri, arra való hivatkozással, hogy a vádlott már egyszer megszökött.

Giurgiu dr. védő ez ellen tiltakozik, a mennyiben Lőrinczy Szovjetországból, ahová a Deneszterben szökött át, önként tért vissza és önként jelentkezett a hatóságoknál.

A sápadt, meggörnyedt és zokogó Lőrinczyt azonban letartóztatják és két fegyveres fegyőr között kivezetik a tereméből, hogy az ügyészségi fogháznak adják át.

A Góro-üggyel kapcsolatban újabb szabadlábra-helyezések történtek

Torda, július 6.

Ma tárgyalta a kolozsvári tábla vádtanácsa a Góro-üggyel kapcsolatban letartóztatott tordai és kolozsvári vasuti tisztviselők szabadlábrahelyezési kérését. A táblai vádtanács döntése folytán szabadlábrahelyezték: Zilahi János, Muresan Jcsif, Cifescu Timoteu, Kovrig Pirocska, Lupu Josif, Bandi János, Szabó Béla, Sáska Sámuel, Berék János, Venzcel János, Gaia Joan és Milas Andrei tordai, továbbá David István, Bányai Albert, Kiss Gyula, Seidler Gusztáv, Szőke Albert, Friedmann Henrik, Kovács Miklós, Spala Joan és Heine Róbert kolozsvári vasuti tisztviselőket.

A vagyonukra elrendelt büntügyi zárlat a táblai döntés szerint, továbbra is érvényben marad.

Miklas elnök megkegyelmezett Zelfy századosnak

Bécs, július 6.

A Roboz-féle kémkedési ügy egyik főszereplőjét, Zelfy Jenő nyugalmazott századosot, amint tudjuk, az osztrák bíróságok egyévi börtönre ítélték. Zelfy a büntetés egy részét ki is töltötte, most aztán kegyelmi kérvénnyel fordul a közársági elnökhöz, aki kedvező döntést hozott. Miklas elnök megkegyelmezése folytán Zelfyt szabadlábra helyezték.

— Nehéz székelésben szenvedők, akiknek gyakori fejfájás, mellnyomás, szívdobogás, gyomorműködési zavarok és különösen fájdalom végbélhajók — mint aranyér, repedés, előesés, polipus, sipoly, szűkület — teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este negyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

Életfogytiglani fegyházra ítélték a felbujtó asszonyt

Torda, július 6.

A tordai törvényszék ma hirdetett ítéletet Dobos Vasile nagyoklói lakos bűnpörében, aki a vádirat szerint ez év márciusában meggyilkolta Giurgiu Constantin falusi gazdát. A nyomozás megállapította, hogy Dobos az áldozat feleségének felbujtására követte el a gyilkosságot. A mai főtárgyaláson Dobos beismerő vallomást tett, az asszony azonban tagadta a terhére rótt bűncselekményt. Több tanu kihallgatása után kihírdették az ítéletet, mely szerint a törvényszék emberölés büntetésében vétkesnek mondta ki Dobost s ezért 10 évi börtönnel, az asszonyt pedig felbujtásért és a gyilkosságban való részvételért életfogytiglani fegyházal sújtja. Az elítéltek fellebbezést jelentettek be.

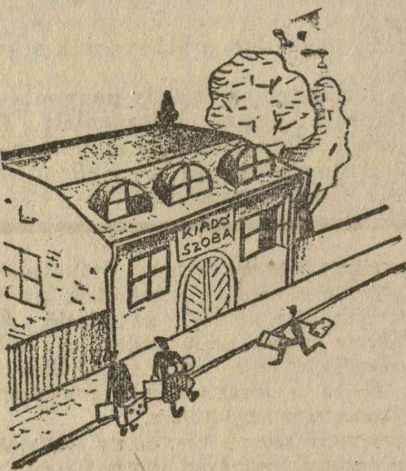

Gondom van:

Nincs lakóm!
Régi a házam!

Tudom már:

LINOLEUM!

A legócskább szoba is azonnal modern, higiénikus és kényelmes, ha a padló LINOLEUMMAL van bevonva!

LINOLEUM STECKL A.

Arjegyékünket holnap közöljük.
A Hitelközpont tagja. Telefon: 5-45.

BRASSÓ, Kapu-utca 34

A megszorító intézkedés hatása alatt

Németország fizeti angliai tartozásait

A német bacillusháborúról interpelláltak az angol alsóházban

London, július 6

Az alsóházban Baldwin miniszterelnök helyettes egy interpellációra válaszolva kijelentette, hogy olvasta a hírt a németek készülődéséről a bacillus-háborúra.

A német kormány hivatalosan megcáfolta ezt a jelentést.

A londoni földalatti vasút megtámasztásának kérdéséről

pedig — mondotta Baldwin — állandóan figyelik és tanulmányozzák. Többet, államérdekből, nem mondhat.

Ugyanezen az ülésen Chamberlain pénzügyminiszter bejelentette, hogy ma délután

egyezményt írtak alá a német adósságok kérdésében.

Az egyezmény hathónapra szól július elsején kezdődő hatállyal.

Az egyezmény értelmében a német kormány megfelelő értékű fontsterlinget utal át az Angol Bankhoz és teljes névértékében beváltja azon Dawes- és Young-kölcsönök szelvényeit, amelyek június 15-én angol állampolgárok birtokában voltak.

Az egyezmény ellenében Anglia fel-függesztette a kliring-hivatal felállításáról és a német behozatal korlátozásáról megszavazott törvényt.

Titulescu beszámolója alapján

A pártvezérek nagyrésze helyeselte a Szovjetszövetséggel való diplomáciai viszonyt

Roth német pártelnök felvilágosítást kért a kormánytól a hitlerista szervezetek feloszlításáról — Vakációra ment a parlament

Bukarest, július 6.

A parlament rendkívüli ülésének csak csütörtökön délután zárták be, mert szerdán, bár a délutáni ülés éjjel 11 óráig húzódott el, a kormány nem tudta megszavaztatni a még hátramaradt kisebb-nagyobb törvényjavaslatokat.

A képviselőház a szerda esti ülésen lefoglalta a felhatalmazási javaslatot, amely ellen a nemzeti-parasztpárti Ghelmegeanu után Iunian kelt ki élesen. Hangzott, hogy a kormány ezzel a javaslatával csak a megszavazott költségvetés kiegyensúlyozatlanságát és tökéletlenségét ismeri el, majd feltette a kérdést, lehet-e erkölcsi tekintélye a kormánynak az államgépezet egyszerűsítésére, azaz a tisztviselői létszámsökkentésre, amikor hárommal megszorította a minisztériumok számát.

Annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a rendkívül nehézségekkel csupán pártokon felüli nemzeti kormány bírkozhatik meg. Vantu előadó válasza és Antonescu igazságügyminiszter beszéde után, aki a francia példára hivatkozott, a képviselőház szakaszonként is megvitatta a javaslatot, ezután pedig 134 szavazattal 10 ellenében elfogadta.

Az ülés végén még több kisebb jelentőségű törvényjavaslatot szavaztak meg.

A csütörtök délelőtti záróülésen Roth Hans Otto szász-német képviselő, mint a német párt elnöke, kérte a kormányt, adjon felvilágosítást a hitlerista szervezetek feloszlítására vonatkozólag hozott minisztertanácsi határozatról.

tekintettel a probléma rendkívüli fontosságára. A napirend előtti felszólalások során még Petrescu ezredes junianista beszélt s élesen bírálta a pénzügyárda működését, amely szerinte többet kerül, mint a mennyi hasznat hajt. A pénzügyárda valószínűsége az amugyis sanyargatott falusi lakosság fejére. A felszólalásra válaszolva, Franasovici a kormány nevében bejelentette, hogy a pénzügyárdat fel fogják oszlatni, mert való igaz, hogy haszontalan intézmény.

Marcus elnök ezután bejelentette, hogy a Precup Ion lemondása folytán megüresedett kormánypárti mandátumot a lista következő jelöltje: Barbu Aurél kapta meg.

Az ülés végén Tatarescu miniszterelnök felolvasta az uralkodó leiratát a rendkívüli ülésszak berekesztéséről. A dekrétum felsorolja a megszavazott fontosabb törvényeket s a király elismerését fejezi ki a parlament munkájáért.

A PÁRTOK TÖBBSÉGE HE-
LYESELTÉ TITULESCU MEG-
EGYEZÉSÉT LITVINOVVAL

A parlament külügyi bizottságában Titulescu külügyminiszter — amint megir-
tuk — tegnap este zárt ülésen számolt be

a Szovjetszövetséggel június 9-én Genfben létrejött diplomáciai egyezményről. Rámutatott arra, hogy a június 9-ike előtti helyzet rendellenes volt, hiszen Romániának nem volt diplomáciai kapcsolata legfontosabb szomszédjával, amely egyben a világ legnagyobb állama. A szovjet-kormány viszont 1932 óta szabályszerűen együttműködött a többi államokkal a le-szerelés ügyében s arról van szó, hogy ha-marosan belép a Népszövetségbe is. Mi több, jelenleg a kölcsönös támogatásra vonatkozó paktumok egész sorozatáról foly-nak tárgyalások, amelyben érdekelve van Franciaország, Csehszlovákia és Románia egyaránt.

Ebben a nemzetközi helyzetben bár-mely felelősségerzettel bíró román kor-

mánynak óhajtania kellett a Szovjetszövetséggel való kapcsolatok normalizálá-sát, természetesen az ország jogos érde-keinek a kielégítése mellett. Titulescu részletesen kifejtette, miben állanak ezek az érdekek s mikép nyertek kielé-gítést. A kommunista propagandát illető aggályokkal kapcsolatban felszólította a bizottság tagjait, hogy vessenek fátyolt a multra.

— Hagyják a multat, a jövő kopogtat az ajtón s csak abban a mértékben az önké, amennyiben törődnek vele! — fejezte be beszámolóját a külügyminisz-ter.

A hozzászólások során Cuza a Szovjet-szövetséggel való diplomáciai kapcsola-tok felvétele ellen foglalt állást s köve-telte az eddigi állapot fenntartását. Bra-tianu György, Seicaru és Goga fenntar-tásokkal éltek, ellenben Mihalache a

A Resica nyugdíjaisi megnyerték a vállalat ellen indított perüket

Temesvár, július 6

A Resica-művek nyugdíjaisi, akiknek illetményét a vállalat a múlt évben 25 százalékkal leszállította, a temesvári munkabíróaságtól kérték az egyoldalú, önkényes határozat megsemmisítését.

Az ügyet ma tárgyalta a munkabíró-ság amely döntésében kimondta, hogy a Resica vezetőségének 1933-ban csak 10, ebben az évben pedig 7 és fél százalékkal állott jogában az illetményeket leszállí-tani. Egyben kötelezte a vállalatot a kü-lönbözet megfizetésére.

Ujabb halottja van az erdélyi magyar irodalomnak

Meghalt Szombati Szabó István lugosi költőpap

Budapest, július 6

Fájdalmas gyászjelentést hoz a buda-pesti telefon: Szombati Szabó István lu-gosi református lelkész negyvennégy éves korában tüdővészben meg halt a budapesti Erzsébet-szanaszatóriumban.

Ez a gyászjelentés bizonyosan a leg-fájdalmasabbak közé tartozik, hiszen há-romszoros gyászt jelent, először a költő-pap fiatal feleségének és kisgyermekei-nek, másodszor az erdélyi ma-gyar irodalomnak és egész Erdély ma-gyarságának; amely benne az új törté-nelemi időkbe szakadt Erdély profétikus erejű szószólóját és öntudatának min-denkorai ébresztőjét veszítette el; har-madszor pedig a református egyháznak és Szombati Szabó árván maradt egyház-községének.

Bár régóta nem hallottuk Szombati

Szabónak, az írónak a hangját, 3t mégis az erdélyi irodalom legmarkánsabb fi-gurái közé sorolhatjuk. Erdély irodalmá-nak ébredésekor ott volt az első között, aki ugyyszólván Erdély periferiájáról vette ki részét az erdélyi szellemiség el-ső harcaiból. Magatartását mindenkor már klaszikusnak jelezhető liberalizmus-sal és nemzeti konstruktivizmussal je-lölhetnénk meg a legjellegzetesebben. Amikor az erdélyi Helikon és az erdélyi Szépművés Céh megalakulása a magyar irodalomban szerény csirájában is tör-téneti jelentőségének ígérkezik, ott van az első között, akiknek személyére a fiatal alakulat számít és amelyért szemé-lyiségét egész férfias teljében szolgálta-ba állítja. Ugyanez a liberalizmus, mely már természeténél fogva is kritikus, egy-évvvel ezelőtt Berde Mária és Tabéry Gé-za EMIR-je sorába állítja, mert itt érzi az erdélyi irodalomnak szabadabb távlat-ak felé való fejlődésének lehetőségét.

nemzetiparasztpárt nevében gratulált Ti-tulescunak, aki szerinte teljes mértékben érvényesítette a román érdekeket. A Szovjettel való rendes jóviszonynak sok-kal több az előnye, mint hátránya. Arge-toianu is helyeselte Titulescu politikájá-nak szempontjait. Ugyanígy Iunian is, a ki egyébként más kérdésekben nem ér-tett egyet a külügyminiszterrel.

Tatarescu miniszterelnök a kormány teljes egyetértésének és elismerésének adott kifejezést Titulescu politikája iránt amely az egész nemzet lelkiismeretét képviseli.

A nemzetvédelmi tanács ülése

A nemzetvédelmi tanács csütörtökön délután az uralkodó elnökletével ülést tartott, amelyen Tatarescu miniszterelnök és helyettes hadügyminiszteren ki-vül Teodorescu ipar- és kereskedelem-ügyi, Angelescu hadfelszerelésügyi mi-niszter és az összes hadseregfelügyelők résztvettek. A tanács a nemzeti hadfel-szerelési ipar megteremtésének a kérdé-seivel foglalkozott, különös tekintettel azokra a tárgyalásokra, amelyeket Tata-rescu miniszterelnök Párisban ez ügy-ben is folytatni fog.

BRATIANU DINU ISMET „TALÁL KOZIK“

A Bratianu Dinu—Bratianu György-találko-zót most már biztosra veszik. Bratianu Dinu megbízásából Bratianu Bébé, a fia, tegnap este előkészítő megbeszélést folytatott Bratianu Györggyel. Beavatótt körökben a két liberális pártvezér újabb közeledésének taktikai jelentő-séget tulajdonítanak.

Ezzel szemben most már kizártnak tekintik a Bratianu Dinu—Mihalache-találkozót. A kor-mánypárt elnöke ugyanis abban a beszédében, amelyet tegnapelőtt este a liberális párt gazda-sági szakosztályának megalakulása alkalmából mondott, a nemzeti-parasztpárttól azt állította, hogy nem egyéb a háborus szenvedés kinövés-sénél s a háború óta minden valódi gazdasági alapprogram nélkül izgatja a kedélyeket. Ezt a minősítést Mihalache sértőnek találja s állí-tólag értesítést adott Bratianu Dinunak, hogy ezek után nem kíván vele az alkotmányvédő front kialakításáról tárgyalni.

A NEMZETI-PARASZTPÁRT FOLYTATJA AZ ERDÉLYI UJJA-SZERVEZÉST

A nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa újból ülésezett s Maniu részvételével folytatta az er-délyi szervezeti vizsályok kiküszöbölésének a vitáját. A pártvezetőség köréből származó érte-sülés szerint kizárták Bocu Sever főmunkatár-sait is, élükön Vidrighinnel és Leucutia Aurél-lal. Azonosították magukat Bocu magatartásá-val s kijelentették, hogy nem vetik alá magu-kat a központi határozatoknak, mert a pártve-zetőség regáti többsége üldözi őket.

Szombati Szabó fiatalosan eruptív egyénisége nem tűrt szorító korlátokat, tüzesen átfutott lírája a tótárpádi kö-tött formák alatt is mindég hasadásig fe-szült, még a fájdalom és keserűség, a mely végig kíséri írói fejlődését, sem tompítja le, nem gyengíti, hanem edzi és makacson keményíti írói vénáját.

Arcáról a szelidség és jóság sugárzott. Legjobb barátja tudott lenni. Fiatal em-berek állandó buzdító és tanító barátja. Barátaihoz írott levelei a szellem és a férfias barátság, a jóakarát és a rész-letes törődés nagy irodalmi értékű meg-nyilatkozásai.

Az utolsó évek anyagi gondjai és a reá törő betegségek egész sora összetörte. A budapesti szanaszatóriumba már csak egy ígéretnélküli, megöregedett és összetört ember menekült.

Szombati Szabó István 1890-ben szüle-tett Debrecenben, ahol középiskoláit is végezte. A világháborút kitörésétől a forradalomig harcolta végig. Debrecen-ben megkezdett teológiai tanulmányait Londonban és Edinburgban folytatta 1921-ben hívták meg Lugosra lelkésznek, ahol állandó és nagy anyagi nehézségek közepette feleséggel és két kisgyermekével küzdötté végig az utolsó tizenhá-rom évet. Kezdeti lendületét e vidék le is törte. Teljes írói kibontakozásához kul-turált városi atmoszférára és anyagi gondtalanságra lett volna szüksége. Ver-seivel még fiatallembor korában tünt fel. Erdélyben megjelent verses kötetei fel-tűnést keltek és eseményt jelentettek. A tüdővész, mely elragadta, két évvel e-zelőtt támadta meg.

Temetésén egész Erdély fájdalma ki-séri a sirba.

FLOREAL arckrém
a legtökéletesebb arc- és bőrápolószer.No. 1. Nappali használatra, puder alá
No. 2. Éjjeli használatra: szepöl, pattanás és májfoltok ellen.

1 tégely ára 40 lej. — Vezérképviselő: Drogueria „Centrala”, Oradea.

Óvás

Tudomásunkra jutott, hogy egy László Arnold nevű ur a bukaresti vaskereskedelmi kongresszus vezetőségétől a B. L. nevében pénzeket vett fel, azzal az ígérettel, hogy a kifizetett összegek ellenében lapunkban cikkeket helyez el.

Szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy nevezett László Arnold nevünkben teljesen illetéktelenül járt el, lapunkkal semmilyen kapcsolatban nem áll és soha nem is állott, amire az ipari és kereskedelmi körök figyelmét hangsúlyozottan felhívni kívánjuk.

A Brassói Lapok
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A zsibói alma tragédiája

Aranyat fizet érte a külföld, az állam mégsem törődik ezzel a vidékkel, ahol faiskolák, termelő- és értékesítő-szövetkezetek nélkül folyik a gyümölcs termesztése — Külföldi kereskedők járják a megyét, akik „zöld” állapotában vásárolják össze a híres sóvári almát

Zsibó, július 6.

ÓSDI HAGYOMÁNYOK

Szilágymegye délkeleti sarkában, a partium legszegényebb vidékén fekszik Zsibó. A község, mely valaha a Vesselenyiek ősi fészke volt, ma távol a történelmi eseményektől, alig emlékezve a régi nagy időkre, szomorú egyhangúságban éli életét. Gazdasági érdekei a Szamos völgy entrumához: Dészhez kötik, de közigazgatásilag Zilahhoz tartozik, ebben a felemás helyzetében tengődik és várja a jobb időket azzal a letörhetetlen optimizmussal, amit Erdély minden kis városkájában föl lehet lelteni, mint az elhamvadt értékek és régi gazdasági javak üszkösödő romjai alatt pisálkáló parazsat. Az általános gazdasági bajok tetejébe még a rossz időjárás, a különböző elemi csapások sem kímélték ezt a vidéket s a lakosság, mely ordoirtással, állattenyésztéssel, de főként gyümölcstermesztéssel foglalkozik, csak a legnagyobb nehézségek árán tudja megszerezni mindennapi puliszkáját.

A nagybirtokok felosztása folytán az apró gazdaságok életét az ósdi falusi hagyományok vezérik. Így természetesen nem a minőségi, hanem a mennyiségi termelésben van a hangsúly, holott ez a szemre nagyon nyomorultnak látszó vidék

csodákat tudna művelni, különösen a gyümölcstermesztés terén, ha tekintetbe vesszük, hogy a szamos völgyi gyümölcsnek nemcsak az országban, de külföldön is általánosan elismert, jó neve van. Földművelésről, gabonatermesztésről alig lehet itt beszélni, ám a természet azzal pótolta a föld mostohaságát, hogy egészen különleges klimatikus viszonyokat teremtett ezen a vidéken s talajminősége is olyan, hogy lehetővé teszi néhány gyümölcsfajtának a továbbtenyésztését és nemesítését. Így Zsibón az alma lett az a gyümölcsfajta, aminek a tömegtermesztés szempontjából a legnagyobb lehetőségei vannak, Vértölgyön a cseresznye, Dobán pedig a szőlő vezet.

Értékesítés szempontjából elsősorban az

alma jöhet számításba.

Annak ellenére ugyanis, hogy az állam teljes nemtörődömséget mutat az itteni gyümölcstermelőkkel szemben, aminek következtében a kertek utánpótlás, a modern gyümölcskultúra követelményeinek teljes elhanyagolásával, minden segédeszköz és minden felsőbb irányítás nélkül termik gyümölcsüket, úgy „ahogy az Isten adja”, a szilágymegyei alma ma is verhetetlen cikk a gyümölcspiacon.

Micsoda nagy gazdasági perspektívák nyílhatnának meg itt, ha a termelés és az értékesítés a mai követelményeknek megfelelően történne? ... Faiskolák, termelési és értékesítő szövetkezetek kellenek ide, hogy a falusi lakosság ne legyen kénytelen elvesztegetni azt a fölösleges gyümölcsmennyiséget, melyet legtöbbször „zöld” állapotában vesznek meg bel- és külföldi kereskedők s olyan áron, aminek a falusi gazda kétszeresét kaphatná meg ősszel, ha a falvak az értékesítést szövetkezeti alapon bonyolítanák le.

Mi történt tavaly Szinerváralján?

Zsibói tartózkodásom alatt többen elújságolták, hogy a megyébe

néhány nappal ezelőtt több külföldi gyümölcskereskedő érkezett, akik most a falvakat járják s ott összevásárolják az első nagy szállítmányhoz szükséges gyümölcsmennyiséget.

Tudniillik, az a helyzet, hogy belföldi gyümölcskereskedő nem szívesen szállít külföldre. Az állam ugyanis, nem hogy megkönnyítené a gyümölcsexportot, hogy ezáltal kereseti lehetőséghez juttasson néhány százezer gyümölcstermelőt, ellenkezőleg: olyan vámtétkezdésekkel nehezíti meg a kivitelt, hogy ma már azok sem merik a kockázatot vállalni, akik egész életükben a hazai gyümölcs külföldön való elhelyezésével foglalkoztak.

A múlt évben például Szinerváralján a szállítmányt felülvizsgáló vámbizottság azzal a kifogással utasított vissza közel ötven vagon gyümölcsöt, hogy az almát vértetű támadta meg s így kivitelt nem engedélyezheti.

AZ EXPORTŐR. AKI MÁR NEM SZÁLLIT KÜLFÖLDRE

Beszéltem Zsibón Wechsler Bernáttal, Szilágymegye egyik legrégebb és legtekintélyesebb gyümölcsexportőrével, aki megerősítette a gyümölcskivitel megnehezítéséről szóló híreket.

— A külföld érdeklődése hál' Istennek, a rossz gazdasági viszonyok és a valutáris nehézségek dacára sem csappant meg. Viszont elmúlt annak az ideje, hogy közvetlen szállításokkal eszközöljünk régi piacaink: Csehszlovákia, Magyarország, Ausztria és Németország részére. Ma legfennebb azt tesszük, hogy összevásároljuk a gyümölcsöt és a külföldi megbízottaknak itt helyben adjuk át. Intézzék el ők a kivitelt, mi már nem bírjuk se ideggel, se pénzzel a sorozatos vegzaturákat.

A múlt évben erről a vidékről körülbelül 250 kocsi sóvári almát szállítottak külföldre.

— Az idén is elég szép termés ígérkezik. Amint hallom, a megyében tartózkodik több csehszlovákiai gyümölcskereskedő és már vásárolják is a „zöld” gyümölcsöt. Nem mondom: ha árúért hoznánk fordulnak, szívesen kötünk velük üzleteket, de csak úgy, ha a szállítást tel-

jesen magukra vállalják. Inkább adjuk olcsóbban az árut, sokszor ráfizetéssel is, minthogy kénytelenek legyünk komolyabb kockázatokat vállalni.

KIKAPCSOLVA AZ ÉLET
VÉRKERINGÉSÉBŐL...

Fölkeresem a református papot, aki meggyeszte jó gazda hírében áll.

— Bizony elég szomorú a helyzet, — jelenti ki — kezünkben az Istenadta nagy kincs és nem tudjuk kellőképpen fölhasználni. A falusi termelésnek csak kis százaléka jöhet számításba az értékesítés szempontjából. A gyümölcsfák ápolása a régi, apáról fiúra maradt eszközökkel történik.

— Vigasztaló körülmény, hogy jött már javulás kezd mutatkozni. Vannak falvak, ahol bevezették a rendszeres permetezést.

A zsibói főszolgabíró kezdeményezésére most néhány hold területen faiskolát rendeznek be, melynek az lesz a hiva-

tása, hogy az egész járást ellássa a szükséges csemetékkel.

— Persze, ez a dicséretre méltó terv csak kis csöpp a nagy tengerben. Nagy feladatok vannak itt, melyeket a község, a járás, de a megye nem tud elvégezni a maga szerény eszközeivel. Komoly befektetésekre van szükség, nagyszabású állami támogatásra, amivel ezt a nyomorgó népet meg lehetne váltani és hozzásegíteni olyan megélhetési lehetőségekhez, melyek itt fekszenek mindnyájunk előtt, csak éppen nem tudjuk bekapcsolni azokat az élet tápláló vérkeringésébe.

Zsibó panaszt ezennel továbbítjuk az illetékesekhez. Nem magvái, hanem országos érdek kívánja ennek a vidéknek a talpraállítást. Ha meg tudják menteni sulyos milliókkal Zalatna és Nagybanya aranyát, mért ne tudnák megmenteni Zsibó almáját is, amiért a külföld aranyat fizet.

Kakassy Endre

A tanári kar nagyobb dicsőségére

Kutmérgezés a dévai tanonciskola évzáró ünnepélyén

Hanes paptanár botrányos uszító-programja a tanonciskola vizsgaelőadásán, amelyet dr. Hossu ipartestületi elnök is sulyosan elítélt

Déva, július 6.

A dévai ipartestületnek van egy érdekes elnöke, dr. Hossu Eugen, aki általános köztisztisletnek örvend az iparosok körében, fajra és felekezetre való tekintet nélkül. Dr. Hossu elnök, amióta az ipartestület élén áll, olyan buzgalommal látja el tisztjét, hogy sokan példát vehetnének tőle.

Ha egy iparosnak baja van, legyen az román, magyar, vagy zsidó, a legmészebben támogatóban részesíti és mindent elkövet annak érdekében, hogy az iparosság mai helyzetét ott, ahol lehet, segítsen és könnyítsen.

Az ipartestület tanonciskolájának van viszont egy Hanes nevű román paptanára,

aki az iparososztály mai válságos helyzetében, úgy látszik, a legfontosabb hivatásának tartja, hogy a lelkek békéjét megbontsa és az iparosság soraiban elvesse a fajok közötti gyűlölködés magvát.

Ennek a két élesen különböző felfogásnak és mentalitásnak egyszer szembe kellett kerülnie egymással. És szembe került a tanonciskola évzáró ünnepélyén, ahol Hanes paptanár jobb ügyhöz méltó buzgalommal csinált propagandát az antiszemitizmusnak.

A dévai tanonciskola, mint minden évben, most is megrendezte a tanonckiállítás kapcsolatos évzáró vizsgát. Az iparosságnak az évzáró vizsga afféle ünnepséget jelent, amelyen az iparosságon kívül

résztvesznek a tanoncok szülei és a közlebbi ismerősök is.

Vasárnap tartotta meg a dévai tanonciskola az ideai vizsgát, amelyet egy műkedvelő előadás egészített ki. A szereplők természetesen az iparostanoncok voltak, az előadást pedig Hanes lolkész tanította be.

Az előadásnak előzőleg nagy propagandát csináltak és így szokatlanul sokan jelentek meg: iparosok, szülők és más érdeklődők.

Alighogy megkezdődött az előadás, a közönségnek kínos meglepetésben volt része. A versek és jelenetek, amiket a tanonc-szereplők előadtak, egytől-egyig antiszemita tendenciájuk voltak. Minden elszavalt vers és előadott jelenet valamilyen „handli” zsidóról szólt, akit gunyszavakkal illetnek és közmegejtés tárgyául szel.

A közönség körében persze sokan voltak zsidó iparosok, akiket ez az antiszemita provokáció igen kellemetlenül érintett, de megbotránkoztak sokan a románok és magyarok közül is, különösen azok, akik az előadásban nemcsak izléstelen kihívást láttak, hanem olyan cselekedetet is, amely alkalmas arra, hogy az ipartestület és iparososztály békéjét megbontsa és elvesse a magát a felnövő iparogenerációban is a fajgyűlöletnek.

Az előadás alatt többen azzal adtak kifejezést megbotránkozásuknak, hogy felálltak helyükről és tüntetőleg eltávoztak.

Az ipartestület vezetőségét, amely megbízott a tanonciskola tanári karának jóizlésében és azt hitte, hogy a tanári kar és Hanes paptanár feladatának magaslatán áll, tehát nem volt elkészülve erre az izléstelen és veszélyes kutmérgezésre, rendkívül kellemetlenül érintette az előadás programja és ennek dr. Hossu elnök kifejezése: „adott az ünnepély záróbeszédében.”

Dr. Hossu elnök sulyos szavakkal utalt el az évzáró vizsgaünnepély programját és bejelentette, hogy az adott eseménytől a tanonciskola vezetősége kötelességének fogja tartani, hogy a jövőben szigorúan ellenőrizze a tanonciskolában a tanítás menetét, amit eddig azért mulasztott el, mert azt hitte, hogy a tanári kar amelynek az emberiségre és a kari szolidaritásra kell nevelnie a felnövő iparogenerációt, feladatának magaslatán áll.

— Az ipartestületnek nem az a rendeltetése, — mondotta dr. Hossu elnök, — hogy faji és vallási ellentéteket támaszson, hanem ellenkezőleg, éppen arra kell törekednie minden eszközzel, hogy ha ilyen ellentétek felmerülnek az iparosok társadalmában, azokat minden eszközzel kiküszöbölje. ...

A közönség megnyugvással vette tudomásul az elnöki bejelentést, amely gerinces volt és tisztára mosta ugyan az ipartestületi vezetőséget, azért mégis rossz érzéssel, hogy úgy mondjuk, kellemetlen szájjal távozt az előadás színhelyéről. — Hanes paptanár ur nagyobb dicsőségére, akinek antiszemita kudarcsával sikerült alaposan elrontani a dévai iparosok ünnepélyét.

Két lakószobán gázolt keresztül az irányítvestett teherautó

Bukarest július 6.

A vőgőhid közelében igen különös szerencsétlenséget okozott a bukaresti katonai liceum (kadettiskola) 51. sz. tehergépkocsija. A járműnek elromlott a kormány szerkezete és irányítvestve belerohant teljes sebességgel Lakter kereskedőnek az uttest szélén álló házába.

A hatalmas jármű a ház ajtajánál a falat áttörte és csak a második szobában állt meg. Közben elgázolta a kereskedőt Rákhel nevű kisleányát, akit később súlyos sérülésekkel szállítottak kórházba.

A gépkocsit csak hosszas fáradozás után tudták különös helyzetéből kiszabadítani.

HIREK

Folytatása következik

ABLAK

Aggódó sorok a kolozsvári bábészskodókhoz.

Földrajzi ismereteim alapján gondolom, hogy a tapintatlanságnak is van határa... Minthogy a továbbiak során gázbombák-ról lesz szó, megállapításomat elkerülhetetlenül „célzásnak” venni... Vagy úgy, ahogy akarják...! Akinek nem gázmaszkja, ne vegye magára!

Önöknek írom ezeket a sorokat, kedves Kolozsvári bábészskodók!

Mondják, miért okoznak minduntalan bánatot nekem? Szóljának már egy szót! Hát bántottam-e kegyedeket valaha? Miért busítanak?

Mostanság ugyanis olyan az időtöltésük, hogy a párosház előtt csoportba verődnek és a „gázvédelmi szervezet” propaganda-plakátján hosszan elmerengenek...! An is mit nézni rajta: ide-odaszaladgáló, gázmaszkos mentőket, lángbaborult épületeket, de főként az ijesztő, lároaszerű fizimiskát, amelyen a gáz nyúló fekély-rózsákat tenyészített.

Igaz ugyan, hogy ezek a sebek jobban borvívágók benyomását keltik és az egész kép „Az alkohol öl, butit és nyomorba dönt” felírást viselhetné, de még így is „mumus”. Amit Ismeretlen Bak-jis (az Ismeretlen Katona felcseperedett magzatja) azzal igyekszik ellensúlyozni, hogy retiküljéből sietve „flapp-jack”-et rínt elő és rizspporral pakolja be pillanatnyilag még sértetlen pórúját.

Megtekintik aztán a képen ama felettébb elmés, földalatti beton-szalokat is, amelyekben részint elegáns uracsok és honleányok, részint darócöltözékű pórnépek cseveg kellemetesen, amíg a veszély elvonul.

Szóval féltetik a bőrüket, tisztelt polgártárs! Hiába tagadnák! Ez a nézdelődés — tisztelet a kivételnek! — maguknak általában szokásuk! Ugy járnak moziba, hogy végignézzék a portálra kiaggatott reklámképeket és úgy olvasnak újságot, hogy átfutják a tőzsdék előtt kiügesztett plakátokat! „Nézős” társak vagyunk! Dehát mindenkinek megvan a maga gyengéje, nem igaz? Ez is folya szórakozás, kicsiny öröm ebben a nagy si-párságban, hát miért ne nézzék ezt a plakátot is, ha gyönyörűk telik benne! Szóval s-m érdemes! „Fekélység” az egész...!

Mondom, nem azért busulok!

Csak ne lennék olyan előrelátó! Elnézem magukat, ahogy nap-nap után ott bábészskodnak a plakát előtt és ez módfelett aggaszt.

Mert csak úgy elképzelem, hogy egyszer tényleg jön valami valódi légítámadás. Elbődülnék a szirénák és a Szerénák... Mindenki fejeesztetten menekül a föld alá.

Maguk, akik a védekezési módozatokat tanulmányozzák, úgy elmerülnek az emelt tevékenységben, hogy se látnak, se hallnak.

Ég és lángol már körülöttük minden... A főtéri Szent Mihály-templom tornya, amit egy bomba telibe talált, hangos robajjal omlik a földre... Kegyedék még mindig nem észlelek semmit. Meg se moccannak... Tanulmányozzák, hogy mit kell csinálni gáztámadás esetén... Feltéve, ha bekövetkeznék... De ki gondol erre? Nézni csak szabad?

Köröskörül piros a mennybolt. Már feljűk fölött sisereg az ég tetőzet... — Soha ilyen alkonyt! — szól Önök közül valaki, miközben előkotorja szemüvegét és tovább mészlik a védekezési lehetőségeken.

A folytatás már inkább megható... Lilás ködök csapódnak a városra... Akik idejekorán fedezékekbe bujnak, ideig-óráig talán prolóngálják a véget... de maguk, drága, turbuzgó polgártársaim, akik „békében” készültek a háborúra — rögtön sírokl! — úgy megfűlladnak, felpáfolnak és megüszkösödnek, mint a — ejnye, hogy is hívják azt a madarat? — igen, mint a pinty!

Mint a pinty, a maradi, könnyelmű pinty, amely szintén nem rakott beton-fészket magának!

Nemes Ferenc

Két ösemer beszélget.

— Bámulatos dolgot láttam a hegyen túl. A Vörös Vadász híhetetlen fegyvert talált ki. Egy rugalmas iv két végéhez hirt fesszt oda. Ha ezt kihuzza és elereszti, a fegyver olyan erővel röpít el egy hegyes vesszőt, hogy azzal tekintélyes távolságból meg tudja ölni az állatot. Megölheti, mielőtt az állat az ő közelébe férközhethetne. Ez rettenetes.

— Miért rettenetes? Inkább örülni kell neki.

— Azért rettenetes, mert nemcsak az állatot tudja így megölni, hanem minket is.

— Amit ő tud, azt mink is tudjuk. Mi is csinálunk majd ilyen fegyvert. Amit mesélsz, abból az következik, hogy törzseink többé nem támadhatják meg egymást. Hiszen kiki ledösheti a másikat, mielőtt egymás közelébe kerülne és verekedhetnének. Itt az örök béke.

II.

Két katona jóval később. Zsoldosok.

— Vége a mi mesterségünknek, bajtárs.

— Miért volna vége?

— Mert feltaláltak egy fekete port. Vesznek egy vastag, öntött vasesővet, amelynek egyik oldala le van zárva. Ebbe beletöltenek abból a fekete porból. A porra rányomnak egy nehéz golyóbist. Ha most a fekete port meggyújtják, az felrobban és olyan rettenetes erővel löki ki a nyitott végén a csőből a golyóbist, hogy az mérföldeken át mindent elsöpör maga előtt, embert, tárgyat, mindent.

— És miért van vége ettől a mi mesterségünknek?

— Hát nem érted? Minden verekedési tudomány hiábavaló. A golyóbis megöl a lovadal együtt, mielőtt felbukkansz. A vár is hiábavaló, mert a golyóbis szétveri a falat. Vége az egésznek, többé nem lehet háborút viselni.

III.

Valamivel később. Pár száz évvel. De a világháború előtt.

— Örjási eredmény. Az ember repülni tud. Ez a világbékét jelenti.

— Miért jelentené ez a világbékét?

— Mert ha elképzeljük a jövő háborúját, akkor többé nem a reguláris katonaságon mulik a küzdelem. A hadviselő fél oda tud repülni az ellenség területe fölé és robbanó bombákat tud leejteni. Egy óra alatt vége a háborúnak. A hadviselés be van fejezve. A nemzeteknek muszáj más módot találni a vitás kérdések elintézésére, mint a háborút. Eljen a világbéke.

IV.

Ma. Két ur beszélget mellettem az autobuszon.

— Miért beszél maga háborús veszedelméről? Az új világháború ki van zárva.

— Dehogyan van kizárva. Amíg a németek, meg a franciák...

— De igenis, ki van zárva. Azt az időt, amely a világháború óta telt el, a technika nem töltötte tétlenül. Tudja milyen gyilkos gázokat találtak fel azóta? Ha reggel kilenckor elhangzik a hadüzenet, déli tizenkettőre az ellenséges ország el van öntve olyan gázzal, amely az élet legutolsó csiráját is kiöli. Lásza be, hogy a hadviselés ezzel lehetetlenné vált. Nem mondom: egyetlenegy háború még bekövetkezhethet, de ennek tapasztalatai meg fogják tanítani az emberiséget, hogy...

Nem halgathatom tovább, mert le kell szállnom.

V.

Az ötödik és további fejezeteket még nem közölhetem. Majd annak idején. Ha közben bekövetkezendő halálom jelen művem folytatásában megakadályozna, a műveit fiam, esetleg unokám, illetve dédunokám fogja folytatni.

Ki fogja befejezni? Senki?

HARSÁNYI ZSOLT

Időjárás-jelentés A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint, lényegesebb változás nem várható az időjárásban

— Megalakul és átveszi a város vezetését Csikszereda újonnan választott tanácsa. Csikszeredáról jelentik: A közgazgatási törvény megfelelő szakaszai alapján dr. Ojetea Valér főispán július hatodikán d. e. 10 órakor alakuló gyűlésre hívta egybe Csikszereda újonnan választott tanácsát. Annakidején ismertették, hogy sikertelen egyességi tárgyalások után a város magyar polgársága önálló listával vette fel a küzdelmet az egyesült román pártokkal szemben. A nagyjelentőségű szavazás során a város magyar polgársága nem járult kellő számban az urnák elé s így nemvált kedvezőtlen eredmény került elő az urnákból. Eszerint a 90 százalékból magyar lakosu Csikszeredának 11 román és 17 magyar tanácsos lett. A kinevezésre kerülő hivatalbéli tagok odamódosították a helyzetet, hogy a tényleges választási számszerű fölény ellenére is egyforma szavazati aránnyal rendelkeznek az egymással szemben álló felek a tanácsban. Így, ha a választásra kerülő polgármester és alpolgármesterek személye körül előzetesen meg nem egyeznek, ezeket a helyeket előreláthatólag a miniszter kinevezés útján fogja betölteni, mert egyik csoportnak sem lesz meg a törvényben előírt és így megfelelőbbhezvetlen többsége.

— **Féltékeny volt: levágta a felesége fülét és orrát.** Turnu-Szeverinből jelentik: Megdöbbentő féltékenységi dráma játszódott le a Turnu-Szeverin melletti Toamna községben. Rafail Pantelica jómódú gazda, aki szerelmi házasságot kötött, éveken keresztül a legnagyobb egyetértésben élt feleségével. Az utóbbi időben a házastársak között elhidegült a viszony s napirinden voltak a veszekedések. Pantelica ugyanis azzal gyanúsította feleségét, hogy megcsalja őt. Tegnap este a férj ittas állapotban tért haza, belekötött feleségébe, majd maga alá teperte a szerencsétlen asszonyt, akinek arcát bicskájával borzalmasan megcsontkította. Levágta fülét, orrából is hatalmas husdarabot kanyarintott ki a megvadult ember. Pantelicának a

nagy vérvesztés következtében elájult, ezalatt férje, aki tudatára jött szörnyű tettének, eltiint a faluból. A csendőrség intézkedéseket tett kézrekerítésére.

★ **A Párisi Divatlap július havi száma** megérkezett, ára 20 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.

— **Két helyen is tüzet okozott a villámcsapás.** Csikszeredáról jelentik: A nyári zivatarok során egymást érik a nagy károkkal járó villámcsapások. Bíró Imre csikszépvízi gazda csűrbe vilám sújtott. Mire a meigjett lakosság a tüzt oltására siethetett volna, a csűr teljesen leégett. — Gyergyószentmiklóson szintén villámcsapás érte Dezső János csűrét. Az elősiető tűzoltóság a lakossággal karöltve sem tudta a veszedelmes tüzt továbbterjedését meggátolni s még négy gazda melléképületei égtek le. — Ugyancsak Gyergyószentmiklóson Pál Sándor a városról távolabb fekvő csűrre eddig ismeretlen körülmények között tüzetfogott és porrá égett. Ezen esetben gyújtogatást sejtjenek és nyomozást vezettek be az ügyben.

★ **Felkérem azt az urat, aki június 25-én este a református tanácsteremben tartott gyűlésen kalapot elcsorélt, hogy azt a református egyházi irodába beszoigáltatni sziveskedjék, ahol a sajátját átveheti.**

— **Vizgáztatnak... vizgáztatnak...** Temesvárról jelentik: Tegnap délelőtt újabb kisebbségi vasutasokat állítottak a CFR temesvári vizsgabizottsága elé. Az eredmény: 3 magyar vasutast elbocsátottak, 2 német nemzetiségű vasuti alkalmazottat pedig fegyelmi uton az ökliráltságba helyeztek.

— **Női betörőbanda.** Jasiból jelentik: Az utóbbi időben a városban ismeretlen tettesek több betörést követtek el. A beindított nyomozás eddig eredménytelennek bizonyult, a betörők ugyanis hallatlan ügyességgel végezték munkájukat s tavozásukkor minden áruló nyomot eltüntetettek. Most névtelen feljelentés alapján a rendőrség letartóztatta Eugénia Mihai-lescu és Tudorica Melnikov cselédányokat, akik beismerő vallomást tettek. A rendőrség megállapította, hogy a letartóztatott cselédányok más nőkkel is összeköttetésben állottak, akik, mint a betörőbanda tagjai, az ellopott holmikat értékesítették.

— **Halálra kések egy kászoni legényt.** Csikszeredáról jelentik: Kászonszfeltizen korcsmai szóváltás következtében egymásnak mentek a legények. Néhány percig csupasz kézzel ütlegettek egymást, majd villantak a bicskák. Pillanatok alatt eredményt is értek el: Ambrus Pál négy késszurással maradt a véres korcsmapadlón. Az összekészelt legényt haldokolva szállították a csikszeredai közkörházba, ahol nem sok reményt fűznek életbenmaradásához. Ezzel egyidejűleg a csendőrség erőyes nyomozást vezetett be a késelők kézrekerítése érdekében. Az összes verekedőket letartóztatták, de a jelen pillanatig egyik sem akarja vállalni a virtus következményeit. Kórusban állítják: nem tudják, ki szurta meg társukat.

— **Hathónapot kapott a perjámosi sikasztó titkár.** Temesvárról jelentik: A perjámosi mezőgazdasági hitelszövetkezetnél nemrég nagyarányu sikkasztásnak jöttek nyomára. A gyanu a hitelintézet főtitkára ellen irányult, aki letartóztatása után beismerő vallomást tett. Ma került a temesvári törvényszék elé az ügy s a tanács Drilea Joan titkárt sikkasztásban mondotta ki bűnösnek s ezért 6 hónapi fogházra ítélte.

— **Kolozsváron az érettségizők 80 százaléka bukott el.** Kolozsvárról jelentik: Kolozsvárt hat tanintézet növendékei, számszerint 117-en érettségiztek. Az eredmény itt még szomorubb, mint Erdély többi városaiban. A bukás 80 százalékos. Írásbelin mindössze 25 ment át, míg a 25 közül szóbelin 17 tette le érettségijét sikerrel. A marosvásárhelyi ref. főgimnázium 25 növendéke már az írásbelin megbukott, úgyhogy a vizsgadíjakat, az utazás és Kolozsváron tartózkodás kiadásai kizárólag anyagi veszteséget jelentettek a diákok szüleinek. Szóbelire tehát csak a kolozsvári Regina Maria, a kolozsvári ref. gimnázium, a római katolikus gimnázium a Marianum és az unitárius gimnázium növendékei közül jutottak néhányan. Az érettségi kassa tehát alaposan dolgozott.

— **A has gyakori teltsége, a rekesz erősebb feltolódása, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbelihurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértörlölások ellensúlyozhatók.** Nagynevű orvosok igazolják, hogy a Ferenc József vízzel — kiváltkép az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál és a kritikus kor betegségeinél — feltűnően jó eredményeket lehet elérni.

— **Temesvári tőzsde.** Terményárak: buza 430—435, tengeri 260, zab 300—320, Árpában nem volt üzlet. Többi terményárak változatlanok.

★ **Lingua német nyelvkönyv II. kötet, haldok részére.** Szerkesztette Altai Rezső. Sokan vannak, akik a német nyelvet már az iskolában, esetleg a gyakorlatban elsajátították, de nyelvtani tudásuk még hiányos s a gramatikában nem biztosak. Ezt a hiányt van hivatva pótolni a Lingua nyelvkönyvek sorozatában megjelent, Altai Rezső neves nyelvpedagógus által szerkesztett Német nyelv és gyakorlókönyv. Módszere nem lélek nélküli magolás, nem szavak betanulására épült, csak gondos olvasást és gyakorlati igényel. Minden egyes nyelvtani szabály külön gyakorlat keretében a legérdekesebb téma körül van csoportosítva, úgyhogy észre sem lehet venni, hogy a legérdekesebb utleírás, vagy elbeszélés átolvasása közben már megismertett egy-egy fogas nyelvtani szabályt. Eloszlatja a kétségeket a nyelv biztos használatában, nyelvbéli készséget nyújt, úgyhogy könnyen legyőzi a német nyelv szabályainak nehézségeit. A német társalgás könnyű elsajátítására minden egyes leckéhez egy-egy társalgási gyakorlat fűződik az olvasmány tárgyköréből. Minden gyakorlat és olvasmány helyes fordítását tartalmazó kulcs külön füzetben van mellékelve, a feladatok helyes elkészítésének ellenőrzésére. A Lingua kiadó kiadásában megjelent könyv bolti ára egész vászonkötésben 210 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.

UJ CIME!

CLUJ

STR. REGINA MARIA 6

TIZIAN

KLISÉ ÉS RÉZCÍMKE MŰHELY

Az idegenforgalom jegyében...

Majd az idegenek!...

Idegenvárás dalban elbeszélve

Brassó egyetlen várakozás.
Brassó az idegeneket várja.
Tavasztól — télig. Reggeltől — estig.
Az angol azt mondja, ha találkozik valakivel: How do you do? Hogy vagy?
A brassói ezzel kezdi:
— Van egy kiadó szobám. Nem tud rá lakót?
Ilyenkor nyáron ez a főtéma.
Nem is csoda. Félévig is eléldéghet a család egy-két jól fizető vendég után.
Sokan meg a saját nyaralásukat keresik meg azzal, hogy nyaraltatnak idegeket.
Ha a krízis-hullám elönt valakit, ez a remény, ez a mentőöv:
— Majd az idegenek!...

★

Ez a magyarázata annak, hogy Brassóban új iparág fejlődött ki.
A lakásközvetítés. Több százan foglalkoznak vele. Legközelebb már szervezkednek is. Eddig kicsinyben közvetítettek — en detail — akkor majd nagyban szállítják a lakásokat az idegeneknek. És az idegeneket a házigazdáknak.

Máradjon még a színház!

A kolozsvári színtársulat olyan tökéletes előadásokkal lepte meg a brassói közönséget, hogy — igen kevés kivétellel — öröm, élmény volt nézni.

Szédületesen jó „finist” vágtak ki. Egyik jó darab kergette a másikat.

16-án be akarják fejezni a brassói szezont. Most a brassói közönség „finisén” a sor...

Ne engedjük meg el, maradjon még a színház!

Esik eső, esik...

(Kis csapadékmérő az időjárásjelentésről, a zsebben hordható esernyőről és az „eső-nótáról”, amelynek nagy sikere volt).

— Brassóban ha elkezd esni — alig áll meg — ez régi, „klasszikus” brassói mondás.

Egyébként gyakran esik.

— És meg is szokott állni...

Sokszor kevesebbszer áll meg, mint a hányszor megered...

Éppen ezért a kirándulást kedvelő brassóiak legkedvesebb olvasmánya — az időjárásjelentés. Mindenki azt olvasza:

„Esik — nem esik.

Hát esik.

És az eget kémlelik. Egyik eldöntetlen kérdés Brassóban: merről jön? Már-már az eső.

Azt mondják, Feketehalom felől. De látják már Derestye felől is Brassó fölé feketélni az esőhöz felleget. Ez a „derestyei felleget” ama bizonyos kivétel, amely erősíti a szabályt...

★

A szükséglet termeli ki a legjobb találmányokat.

Brassóban sokat esik.

Tehát nem is olyan meglepő, hogy Brassóban találták fel — a zsebben hordható esernyőt.

Azoknak öröme, akik lusták magukkal vinni az esernyőt.

Varga Lajosnak hívják a derék feltalálót. Ráma-utca 15 szám alatt lakik.

Esernyője összecsukva nem nagyobb egy tollszárnál. Magassága 21 és fél, kerülete fenn 7, lenn 2 centiméter. Kinyitva rendes esernyő nagyságú. És nem is kerül többbe, mint egy rendes ernyő.

Brassó esernyőedisonja a legjobb uton van a hírnév felé.

Egyelőre csak hitvány anyagi okai vannak a világhírnév késésének.

Hiányzik a tőke a gyártáshoz...

★

„Esik eső, esik...” — énekelte Tompa Pufi remek megjátszással a Magyar Színház „Sárga lilium” előadásán.

És az emberek tomboltak, ujjaztak.

Ugy érezték, hogy egy kicsit „hazai ének” ez az „eső-nóta”.

Kinn kopogott az eső és benn nem győzték hallgatni, hogy „esik eső, esik”...

Mit talál és mit nem talál az idegen Brassóban?

(Csak úgy „kapásból” mutatóba...)

TALAL:

Szép fekvést.
Pazar levegőt
— (ettől eltekintve: port vagy sarat)
Esőt
Árakat (hü de magasakat)
Belvárosban külvárost
(de még milyen külvárost: Sanghaj — Brassóban — Cigónia néven)
Nemzetiségi torzsalkodást
Alkonyatkor különös szekeret, különös illatokkal
Idegenek öröme: az Ágisz üzletet

NEM TALÁL:

Zajló éjszakai életet
Strandot
Barátságos embereket
Közvetlen, meleg társadalmi életet
Felhőkarcolót
Lámpákat a Cenk-sétányon (ezért sétálnak annyian arra)
Nemzetiségi egyetértést
Krematóriumot
Drága árakat az Ágiszban.

BRASSÓBAN NEM LEHETNE „LÁTVÁNYOSSÁGI ADÓT” KIVETNI A STRANDRA, MINT ARADON TETÉK! NEM. EZ BRASSÓBAN LEHETLEN LENNE!

(Mert Brassóban nincs strand...)

Strandot!

sőhajtják „bennszülöttek” és idegenek a tikkasztó nyári napokon. Szaharában epekedhetik úgy víz után a vándor, mint a nyári nap forróságában pirostra főtt — és nem barnára sült — brassóiak valami rendes fürdőalkalmatosság után. Mert azt a kis, szardíniás doboznál alig nagyobb valamit, ami Brassóban a strand illúzióját kelti, (afféle strandpótlék) mégsem lehet komolyan annak tekinteni. Kitor az emberből!

Strandot!!

— kiáltanak az elkecseregett strandraággyók — az utcán... Mert Amerikában bizony már rég felbonultak volna az utcán a fürdőruhás tuntezők. Micsoda tüntetés lenne!! A fehérbőrű — lesülésre vágyó — tömeg felbonulna az utcán a városháza elé. És követelnék a napot, vizet, homokot, a

Strandot!!!

Nem Brassón kívül és méregdrágán! Hanem Brassó területén és olcsón! Az idén már elkéstek, de jövőre! Strandot Brassónak! Nem ígéreteket! Nem csak terveket! „Effektív” strandot!

Évvégi pályaválasztási gondok:

FIUK!

A kisebbségi gyakorlati pályákra — Brassón át vezet a legjobb út!...

Brassóban van Erdély egyetlen magyarnyelvű felekezeti kereskedelmi iskolája

Az érettségén „lekaszálják” a kisebbségi diákokat.

Ha átvégződnek rajta, felkerülnek az egyetemre, ott sincs könnyű dolguk.

De mondjuk, hogy minden akadályon bravurosan átverekszik mgaukat, mihez kezdenek a diplomával?

Tagadhatatlan. Kisebbségi életünkben szükség van a magyar orvosra, ügyvédre, tanárra. Utánpótlásra. De nincs annyira szükség amennyi évenként végez!

Régi megállapítás, hogy a kisebbségi gazdasági védőbástyákra is kell sereg.

A praktikus pályákon nincs utánpótlás! A kisebbségi kereskedelemnek és iparnak van szüksége intelligens, tanult ifjakra.

Aki nem tudná: Brassóban van Erdély egyetlen magyarnyelvű kereskedelmi iskolája, a kolozsvári állami kereskedelmi magyar tagozatán kívül. Most adták ki felhívásukat, amelynek ez a jel-szója:

„Szülők, adjátok gyakorlati pályára, küldjétek kereskedelmi iskolába fiaitokat!”

Felhívás, amelynek komoly értelme van.

Szülők! Fiuk! Most év végén van a pályaválasztás döntésének ideje. Minél többen iratkozzatok be a kereskedelmibe.

Brassónak — a református kereskedelmi kitiűő tanári karán, modern épületén és bennlakásán kívül — egyéb előnye is vannak. Remek és egészséges levegő és Brassóban a román és német nyelv is eltanulható könnyebben, mint máshol.

Fiuk, a kisebbségi gyakorlati pályákra — Brassón át vezet a legjobb út!...

„Pizsamátlanóság” és feiöltözöttség „dühöng” a brassói utcán!

Ez az oka, hogy mégsem vagyunk fürdőváros...

Hiába van ötvenszázalékos vasuti kedvezménye...

Hiába van pazar fekvése...

Hiába van külön degenforgalmi hivatala...

Hiába van némi idegenforgalma...

Hiába tünteti fel minden jóra való Bader-decker, hogy Brassó „az”...

Brassó mégsem az, Brassó nem fürdőváros

Valami hiányzik, ami a fürdőt fürdővé teszi.

Egy előkelő idegen így fejezte ki:

— Egyetlen pizsamás hölgyet sem láttam az utcán, holott minden fürdőhelyen ma már így is járnak a hölgyek. Brassó olyan rendesen feiöltözötten jár, mintha — London lenne. Nem láttam mezüláb-szandálos, ingujjra vetkőzött urakat sem...

Szóval nagy a „pizsamátlanóság” és feiöltözöttség a brassói utcán. Ezért nem vagyunk fürdőváros.

A jelleget azért meg lehetne menteni... A város amugyis sokat ad az idegenforgalmi propagandára...

Szerződtessenek pizsamás hölgyeket, akik egyenesen az idegenek kedvéért az utcán naponként 10 és 12 óra között sétáltatnák és kölcsönöznék Brassónak — a jelleget...

Szinesek és modernnek

Brassó ujonnan épült házai igazán figyelemreméltóak. Mintha a házak tulajdonosai és építői a legrokonszenvesebb összeesküvésben fognának össze, hogy minél kedvezőbbé tegyék Brassó külsejét, hogy az,

aki a zöld hegyoldalak között, a vár-torony-romok között kacagó színes házakat megpillantja, az nehezen menjen el és szívesen jőjjön vissza.

Olyan szerencsés találkozásban olvadnak össze a régi, súlyos komor házak a friss színű, könnyed épületekkel, hogy együtt a legvonzóbb képet adják. Akik azonban féltő gonddal figyelik, hogy Brassó külseje a fürdőváros jelleg kihangsúlyozásával fejlődjék, azok aggodalommal látják:

a pasztelszínű izléses házak közé riki-tó izléstelen falakat is becsempésznek

Ezt ne tegyék! Artanak vele!

A brassói városi mérnöki hivatalnak joga van közbeszólni. Ne engedélyez-zék az izléstelenséget!

Brassó „külsőalakja” legyen kifogástalan!

Elkenikék...

Brassói gazdasági pletyka. Mondjuk hogy „gazdasági lássuk”...

A hírneves krém- és fopaszta-gyár körül valami zavarok voltak.

Aztán elsimult minden.

A krém körüli zavarokat — elkenték...

Lássunk brassóiakat

— máshol!...

Kedves esetek

történetek és történnek minden nap Budapestent két híressé vált, brassói származású ikerrel. A Tutsek nővérekkel: Ilonkával és Piroskával. Mindketten nagyszerű énekművésznők és a megszólalásig hasonlítanak egymáshoz. Ebből a két tulajdonságból aztán lépten-nyomon mulatságos összetévesztések adódnak. A napokban történt a legfrissebbik. Piroska az Operában énekelt. Előadás után egy ismerős ur melegen gratulált — Ilonkának. Aki nyomban felvilágosította, hogy — nem Piroska. Másnap Ilonka ismét találkozik a gratuláló urral, aki azzal állítja meg: „Hogy maguk milyen csodálatosan hasonlítanak egymásra! Tegnap megint a nővérenek gratuláltam...”

Louis Blond

— a francia név alatt brassói magyar fiú. Szőke Lajos rejlik. A fiatal zeneszerzőnek több kottája — fülbemásvó, modern táncdarabja jelent meg Kolozsvárt Nagy Zoltán szövegével.

Nyugdíjas csecsemők...

Brassói különlegesség. „Made in Brassó”. Minden jog — (filmesítés és megzenésítés joga is) — fenntartva. Copyright az egész világra!

Ilyen még nem volt!

A természet csodája. Élettani eset, melyre felfigyelhetnek a világ összes orvosai.

Brassóban minden eddigi elméletet és tapasztalatot megcáfolva,

hatvan és hetvenéves csecsemők születnek, akik már születésük pillanatában tisztas asztalosok, sőt mi több — nyugdíjasok.

Aki nem hiszi, lapozza fel a brassói német lap egyik júniusvégi számát, az újszülöttek rovatban 65, 75, sőt 80 éves csecsemők világrajöttéről ad hírt. A meghaltak rovatban meg csupa bébinek szerepelnek.

Nyomdahiha? Lehet.

De brassói különlegességnek nem utolsósó.

Kirándulás

Szöges bakancsokban, térdnadrágban, botokkal s hátizsákokkal megtűzdelve, hajnali négykor indulnak el. Abban a pillanatban, amikor felkel a nap. Így indulnak el, csapatostul egy különös és mesés, hűvös táj felé vágyva, gyalog.

Engem is érdekel a táj, amit kiszemeltek. Vasárnap van és így természetesen kialszom magamat. Tízórákor kelek és csak a feltizeneggyessel indulok délelőtt.

Az étkezőkocsiban reggelizem. A reggeli bőséges és kitűnő.

Feltizenkettőkor megérkezem a gyönyörű, hűvös tájra, hegyek alá, források tövébe, nagy árnyékos telepre, ahová nem hatol a forró nyár júliusi sugara.

Csomag nincs nálam. A hely, ahová érkezem, kis fürdőtelep. Van vendéglő és szálloda is. Nincs értelme otthon bevásárolni. Húst, turót, gyümölcsöt és száz apróságot. Késről és pohárról gondoskodni és mindezt cipelni magammal. Otthon számításokat teszek. Be kell vásárolnom legalább száz lejért. Ezzel szemben a napi kosztom mindennel együtt, étkezőkocsiban való reggelizést is beleszámítva, csak nyolcvan lej. Bakancsok s tartalékkabátok helyett könnyű buret-ruhában megyek. Egyáltalán mindent megfordítva csinállok, mint az előírás. Egy félórát már, hogy pihenek a kellemes fák alatt, amikor megérkezik a kránduló-társaság. Hajnali négykor indult...

Fáradtak, izzadtak és agyongyötörtek. Rosszkedvűek, porosak és piszkosak.

Az egyik asszonynak minden szeplője kijött és ezen kesereg. Egy férfinak a bakancs felhasította a lábát, mindjárt ahogy elindultak s ez úgy érkezik asztalomhoz, mint egy hős, aki végigharcolta a háborút. Egy fiatal lány teljesen zavart. A feje fáj és össze-vissza beszél. Napszúrást kapott. Nyomban kezelés alá veszik.

A társaság egyik része rokkant, másik izzadt, poros és rosszkedvű.

De mindezt természetesen titkolják. Titkolják egymás előtt s főképpen előttem.

Leülnek az asztalomhoz és dicsérni kezdi a természetet.

Ebben természetesen segítségükre vagyok és versenyt dicsérem velük a hegyeket.

Ekkor rámnéznek, korholnak és megfeddnek.

— Nem jöttél velünk mégsem, négykor, kora reggel, amikor a nap kél s amikor olyan kellemes és nagyszerű kirándulni...

— Nem vagy kiránduló — mondja a másik.

— Nem tudod, mi az, turistának lenni — mondja a harmadik s mindenkinek van rossz szava hozzám.

— Nem vagyok kiránduló, nem vagyok turista — felelem és érzem, nem szabad ellentmondanom.

Ez itt köröttem csupa fáradt, izzadt, dühös ember. Csupa ökölboszorított kezű természetimádó, akik sohasem fogják megbocsátani nekem, hogy tízig aludtam s gyorsvonaton érkeztem meg oda, ahová s hajnali négykor gyalog elindultam. Dühösek rám, mert én csak a kirándulás jó oldalát élvezem. Csak a pompás, hűvös tájat akarom, csak ez érdekel s nem tartom szükségesnek, hogy ide agyoncsigázva érkezzen, napszúrással a fejemen. Dühösek rám, mert könnyű buret-ruhában ülök s nincs rajtam a turistáknak előírt ötkilós nadrág, szögesbakancs és hátizsák. Lassan elmennek az asztalomtól. Jobbra-balra leheverednek. Pár pillanatra s már mind alszik. A hátizsák, amit eddig cipeltek, ez a nehéz és súlyos hátizsák tele van elemózsiával, tele megolvadt vajjal, felmelegedett hussal és langyos ugorkával. Az étel egyiknek sem kell. Csak fekszenek a földön és alszanak.

Nézem a bölcse turistákat, dühös természetimádókat s nem értem őket.

Azután elmegyek az asztaltól, a vendéglő felé sétálok és ebédet rendelek, jégbehűtött ugorkával.

Ahogy esteledik s már indul a vonat, otthagynom őket.

Lassan ébrednek és visszaindulnak gyalog.

Kipihenték magukat, hogy ismét elfáradjanak.

Turisták. Tönkretették a vasárnapjukat, amit pihenésre szántak. Későn éjszaka érkeznek

Anglia nem csatlakozik a regionális egyezményekhez

Barthou angol-francia szerződés megkötését tervezi Londonban

London, július 6. Barthou londoni utjával kapcsolatban hivatalos jelentést adtak ki, amely szerint valószínű a lapoknak az a híre, hogy a látogatás célja angol-francia szövetség megkötése.

Simon külügyminiszter kizárólag Európa politikai kérdéseit beszéli meg Barthouval.

A cáfolat ellenére a lapok továbbra is hangoztatják, hogy Barthou erősen reméli, sikerül az angol-francia szövetséget megkötöni, amelynek több angol miniszter is híve.

A Reuter-ügynökség diplomáciai levele zöje azt írja, hogy Barthou célja Anglia

segítségét megnyerni a francia-olasz közeledés számára.

Ugyancsak a Reuter-ügynökség jelenti, hogy Barthou eredetileg három napra tervezte londoni utját, de csak két napig fog maradni. Elhatározásánál közrejátszott Clark párisi angol nagykövettel folytatott megbeszélése.

Clark a leghatározottabban kifejtette Barthou előtt, hogy

Anglia jelenlegi európai politikája kizárja mindennemű újabb politikai szerződés kötését.

Anglia sem a kelet-európai védelmi egyezményhez, sem a Balkán-paktumhoz és semmilyen más regionális szerződéshez nem csatlakozik.

Száz halottja van az amerikai függetlenségi évforduló ünnepének

Newyork, július 6.

Az Egyesült Államokban tegnap ünnepelték az Egyesült Államok függetlenségének évfordulóját.

Az évfordulót Newyorkban s óriási ünnepségek keretében tartották meg és az utcákon rengeteg ember örvendett, ami a

közlekedési balesetek egész sorát idézte elő.

Egy felrobbant fényreklámnál is számtalan ember sebesült meg és többen meghaltak.

Az ünnepségnek egyedül Newyorkban száz halottja és néhány száz sebesültje van.

Vendégestül bezárta a szállodát egy egészségügyi ágens

Mulatságos birságbehajtás a bukaresti Grivita-uton

Bukarest, július 6.

Mulatságos jeleneteket idézett elő csütörtökön délelőtt a Calea Grivitei-n egy egészségügyi ágens tulbuzgósága.

Az illetékes egészségügyi hivatal már régebben kötelezte a Calea Grivitei 141. szám alatt levő Korona-szállodát arra, hogy vezesse be a vízvezetékét, mert különben nem engedik hivatását teljesíteni. A rendelet hatánapja tegnap telt le s Dobrescu egészségügyi ágens egy orvos kíséretében kiment a szállodába, hogy ellenőrizze, eleget tettek-e az egészségügyi előírásoknak? Miután megállapította, hogy a szállodás nem hajtotta végre az előírt rendelkezéseket, a buzgó ágens mun-

kához látott s lezárta és lepecsételte a szálloda ajtajait, miután törődve azzal, hogy a szobák jórésztében vendégek vannak. Amikor a vendégek ráeszméltek arra, hogy a szálloda börtönükké változott, az ablakokhoz rohantak s kiabálni és ordítani kezdtek az utcára. Vitába bocsátkoztak az egészségügyi ágenssel, de az hajthatatlan maradt s kijelentette, hogy addig nem hajlandó kinyitni a szállodát, amíg annak tulajdonosa ki nem fizeti a rája kirótt birságot.

A konfliktus csak a késő délutáni órákban oldódott meg s addig a szálloda lakói foglyai voltak a bizonyára anyagi gonddal küzdő szállodásnak és tuszai az egészségügyi rendnek.

Lerombolják a kolozsvári régi Magyar Színházat

Kolozsvár, július 6.

Erdély első kőből épült színházépületét, a Farkas-utcai, hajdani Nemzeti Színházat, amely az egyetem tulajdonát képezi, az egyetemi tanács rövidesen leromboltatja, hogy helyére modern diákotthont építsen. Az épületben lakó egyetemi altisztek már meg is kapták az utasítást arra vonatkozólag, hogy az épületből kiköltözzenek. Az új építkezésnek, melyet az egyetemi tanács 30 millió lej kölcsönből indít meg, Kolozsvár egyik legszebb és legjelentősebb kulturemléke kell helyet szorítson.

Összeomlás előtt áll Arad egyik legrégebbi épülete

Arad, július 6.

Tegnap este futótűzként terjedt el a hír Aradon, hogy a Szabadság-tér és Jövő-utca sarkán álló régi kétemeletes épület összeomlás előtt áll. A falakon hatalmas repedések jelentkeztek, az emeleti helyi-

baza és létfőn korán reggel fáradtan, fájós lábakkal ébrednek, munkába mennek, kezdődik a hét.

És jövő vasárnap ismét elindulnak. Nem értem őket, nem tudom miért teszik?

Olykor merengve rajtuk, valami újfaj-

ta szerzeteseknek tűnnek, valami különös világi szerzeteseknek, akik heti eltéveldéseiket penitenciázzák le szöges bakancs-csal a lábukon, kezükben bottal s hátukon, mint a keresztet, cipelik a hátizsákot.

Arad, július 6.

Aradon, ahol az érettségi vizsgálatok eredményeként a diákok 80 százalékát buktatták meg, a szülők akciót indítottak a szerintük nem elfogulatlan és tárgyilagos légkörben levezetett vizsgák megsemmisítésére. Beadvánnyal fordulnak a közoktatásiügyi miniszterhez, akitől azt kéri, hogy

Gábor István

újabb érettségi vizsgát engedélyezzen a nyár folyamán és a bizottságba olyan tagokat delegáljon, akiknek személye garancia lesz arra, hogy a vizsgáztatás során minden más szempont kikapcsolásával, csak a növendékek tudását és felkészültségét veszik figyelembe.

Ugy tudjuk, hogy az aradi szülők akciójához a temesváriak is csatlakoznak. A temesvári diákok nagyrészt ugyanúgy az idén Aradon vizsgáztak, ugyanolyan gyászos eredménnyel. Ugy Aradon, mint Temesváron nagy érdeklődéssel várják: vajon milyen álláspontra helyezkedik a közoktatásiügyi miniszter?

Segíjabb

UJ NEMZETI KORMÁNY JAPANBAN

Londonba érkezett jelentés szerint az új japán nemzeti kormány csütörtökön megalakult, Okada elnökletével. Hirota eddigi külügyminiszter az új kabinetben is megtartotta tárcáját.

NEM LEHET LETARTÓZTATNI AZ ELITÉLT DRÉHRT

A súlyosan elítélt Dréhr Imre az ítélet indokolásának felolvasása közben elájult és fel kellett locsolni. Ugy hírlett, hogy tekintettel az öt évi fegyházbüntetésre, Bary ügyész Dréhr azonnali letartóztatását fogja kérni. Erre azonban nem kerülhet sor, mert a volt államtitkár mentelmi joga még most is felfüggesztve.

UTCAI HARCOK AMSZTERDAMBAN

Amszterdamban tegnap este súlyos zavargások zajlottak le. A munkásság a kommunista vezetés alatt a németországi eseményekkel kapcsolatban nagy tüntetést rendezett s ennek során megütözt a rendőrséggel. A karhatalom csak többszörös fegyverhasználat után bírta a tüntető tömeget szétoszlatni. Sok tüntető megsebesült. Eddig még nem tudni, hogy a véres összecsapásoknak vannak-e halottjai is, vagy sem?

MANIU ROSSZALJA VIDRIGHINÉK KIZARASÁT

Maniu csütörtökön hosszas megbeszélést folytatott Mihalachéval, az erdélyi párttagozatok újjászervezésének bonyodalmaival kapcsolatban. Maniut igen kellemetlenül érintette Bocu közvetlen híveinek meglepetésszerű kizárása s emiatt az elnöki tanács délelőtti ülésén nem is jelent meg. Vidrighin és a többi Bocu-párti bánsági vezetőember kizárása tehát újabb elmérgesítette a helyzetet a nemzeti-parasztpártban.

DOFTANABÓL JILAVARA, JILAVARÓL VACARESTIBE

A Precup-féle összeesküvés per polgári elítélteit a doftánai fegyházból a jilavai katonai börtönbe szállították át, tekintettel arra, hogy a Semmitőszék végső fokon a napokban tárgyalja fellebbezésüket. Ezzel egyidejűleg Duca három gyilkosát Jilaváról a vacaresti fegyházba vitték át. Az ő fellebbezésükkel is rövidesen foglalkozik a Semmitőszék.

Iskolák Egyesületek

A kolozsvári Ref. Szeretetház igazgatósága ezúton közli a szülőkkel, hogy növendékeket a legegészségesebb berendezkedésű otthonába, orvosi és szakosított tanulmányi felügyelet mellett a következő tanévre elfogad. Az intézetbe felvehetők: 1. Ref. lelkészek, tanárok, tanítók és levíta-tanítók árva leányai; (ezek ingyenségek, de a nyugdíjintézetből járó neveltetési segélyüket a Szeretetház lefoglalja); 2. Ref. leánygimnáziumba járó és valamely kenyérkereseti pályára készülő ref. lelkész, tanár, stb. leányok, évi 7000 lej ellátási díjért; 3. Más társadalmi állású szülők ref. vallású leányai, 9000 lej évi díjért és ha még üres hely maradna, felvehetők 4. Más vallású leányok is, évi 12.000 lejért. Az intézetben kötelező mosatás évi díja 800 lej, zongorát évi 2000 lejért tanulhatnak a növendékek. A folyamodás határideje augusztus 15. Részletes tájékoztatást válaszbélyeg beküldése ellenében a szeretetház igazgatósága küld.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Gabonamonopólium Csehszlovákiában

Prága, július 6.

A csehszlovák minisztertanács elfogadta a gabonamonopóliumról szóló törvénytervezetet. A monopóliumrendelet szabályozza a gabonaforgalom irányelveit, az árak és a bevásárlási jutalékok kérdését.

Áru- és pénzpiac

SZATMAR

A szerdai terményvásár forgalma gyöngye volt. A gazdák a munkaidő miatt nem hozták fel terményeiket a piacra s így az árak változatlanok voltak. Kereskedői körök úgy értelmezték, hogy a kormány intervenció vásárlásokkal fenn fogja tartani az új buza 400 lejes árnívóját. Terményárak: buza 410—20, rozs 280, tengeri 250, napraforgó 380, árpa 220 lej volt métermázsként. A repce ára még nem alakult ki, a kínálati és vételi ár között még nagy a különbség.

Az állatvásáron kicsi volt a felhozatal. A sertéspiacon nagyon gyenge volt a forgalom. A szarvasmarha 6—7 lej volt kilogrammonként. A helybeli mészárosok alig fedezték szükségleteiket. Külföldi vevők nem voltak.

VALUTAK

Nemzeti Bank árfolyama:

Svájci frank: 52.45—52.85.
Francia frank: 6.585—6.6575.
Osztrák schilling: 25.52.
Cseh korona: 4.16.
Pengo: 29.40.
Dollár: 99.50—109.50.
Fontsterling: 504—514.
Lira: 8.60—8.85.
Márka: 58.40.

CSIKAGO

NYITÁS

Buza: július 82.37, szeptember 88.50, december 90.25.
Kukorica: júliusra nincs jegyzés, szeptember 59.37, december 60.50.
Zab: júliusra nincs jegyzés, szeptember 43.62, decemberre nincs jegyzés.
Rozs: július 64.37, szeptember 66, decemberre nincs jegyzés.

ZÁRLAT

Buza, tartott irányzat: július 87.75, szeptember 88.50—88.75, december 90.12—90.25.
Kukorica, tartott irányzat: július 57.75, szeptember 59.12, december 60.
Zab, tartott irányzat: július 43, szeptember 42.50, december 44.50.
Rozs, tartott irányzat: július 64.50, szeptember 66, december 68.

WINNIPEG

NYITÁS

Buza: július 76, október 77.87, december 79.75.
Zab: július 43, október 43.50, december 44.25.
Rozs: július 64.50, október 66, december 68.

ZÁRLAT

LIVERPOOL

NYITÁS

Buza, tartott irányzat: július 4.07 egyenyed, október 4.10 ötnyelcad, december 5.01 egyenyed, március 5.03 egyenyed.
Kukorica, tartott irányzat: július 8.01 egykettő, október 8.01 egykettő, december 8.01 egykettő.

ZÁRLAT

NEMES FERENC nem a szomorúságok, hanem a jókedvek éneke és a most megjelenő új regényében, amelynek

ELEMISTA VOLTAM...

címét adta, ragyogó humorral tárja fel a gyermekek apró tévedéseit, csalódásait és átéléseit.

Ne mulassza el elolvasni és ezt Ön annál könnyebben megteheti, mert Ön a B. L. és Népszavak állandó olvasója!

Az ország vaskereskedelme védelmet kér a vaskartell ellen

A kontingentálás és a devizakorlátozás teljesen kiszolgáltatta az ország fogyasztóit a vasipari kartellnek

Bukarest, július 6.

Az ország vaskereskedői kétnapos kongresszust tartottak Bukarestben, amelyen általános offenzíva megindítását határozták el a veszélyeztetve látott egzisztenciájuk érdekében. A kongresszuson mintegy 250 kereskedő vett részt az ország minden részéből, aki rámutatott arra, hogy ez a gazdasági ág, amely valaha a legszolidabb alapokon nyugodott, ma nem más, mint a központosított vaskartell szolgája.

Bizonyos cikkeken, mint vashán és vaslemezben, a kereskedő teljesen haszon nélkül dolgozik,

de kénytelen ezeket a cikkeket tartani, mert kéri és mert a kartell kényszeríti erre.

A bukaresti kongresszus előtt is kemény harc folyt a vaskereskedelem és a vaskartell között, de mert Erdély és a Regát külön táborban volt, nem tudtak eredményt elérni egyik fronton sem. A regáti kereskedők annyit mégis kiverkedtek maguknak, hogy az ő részükre a kartell alacsonyabb alapárakat számított, viszont Erdély kereskedőin hajtották be azt a különbözetet, amellyel a regátiak olcsóbban szerezték be a vascsikküket. Ma is az a helyzet, hogy például

míg egy vagon szeg Bukarestben és a regát többi részeiben 100.000 lej, Erdélyben a szeg 25.000 lejjel drágábban kell megfizetni, mert maga az alapár is különként 1 lejjel magasabb, azonkívül pedig a kartell brailai viszonylatban számítja fel a fuvardíjat, hol-

ott a szeg a Sodrónypár r. t. aranyosgyéresi üzeméből szállítja.

Ugyanakkor azonban a drót szintén 100.000 lejbe kerül, illetve 125.000 lejbe, holott a szeggel szemben a drótnak, amelyet még meg kell munkálni, hogy szeg legyen belőle, legalább 1—2 lejjel olcsóbbnak kellene lennie. De a kartell nem adja olcsóbban a drótot, hogy a drótszövetgyárakat is a maga hatalma alá kényszerítse.

A kongresszus egyes felszólalói kimutatták, hogy a vaskereskedő ma nem keres meg még 3 százalékos befektetett tőkéje és munkája után, sőt a legtöbb esetben még ennyit sem, mert

a kartell, vagy a vele szerződéses viszonyban levő privilégizált nagy viszonteladók majd minden fontosabb városban közvetlenül a fogyasztóknak is árulnak, sokszor olcsóbban, mint amennyiért a kereskedő vásárol tőlük.

Persze, hogy a kereskedő belpusztul ebbe az egyenlőtlen harcban. Ugyanilyen panasza van a vasfeldolgozó iparvállalatoknak és kisiparosoknak, akik a kartelltől kénytelenek drága áron beszerezni nyersanyagukat és ugyanakkor a kartell is berendezkedett ugyanazon cikkek előállítására, mint ők. Olcsóbb nyersanyagot nem tudnak szerezni, mert vagy védővám terheli ezeket az anyagokat, vagy pedig kontingentálás alá esnek és sem importkontingenst, sem devizát nem kapnak, viszont kompenzációs uton már nem fizetődik ki a behozatala ezeknek az

árúknak.

A vaskereskedők egységes fellépésének erejét azonban paralizálja az a körülmény, hogy a kartell által privilégizált nagykereskedők és néhány középkereskedő, akit a kartell előbb kiforgatott a vagyonából, azután pedig saját szolgálatába állított, mindenkor a kereskedők nagy többségével szemben a kartell érdekeit szolgálja. A kongresszus előtt is a kartell egy külön vaskereskedői szövetség alapítását kezdte lanszírozni és telefonon kérte be egyes cégek hozzájárulását. De a legtöbb ilyen kereskedő, amikor megtudta, hogy miről van szó, azonnal otthagya a kartell által kezdeményezett alakulatot és éppen ezek az elemek voltak a kongresszuson a kartell legélesebb ellenfelei.

Szerdán délelőtt a kongresszus határozatait küldöttség adta át az illetékes minisztériumnak és a Banca Națională-nak. A beadvány követeli a vámtarifa revízióját, a kontingentálás megszüntetését, a devizakorlátozások igazságos felosztását, a kompenzációs igények megszüntetését, a kartellek feloszlását, vagy törvényes megfékezését, a privilégizált kereskedők és a kartell közötti szerződések megsemmisítését, a gyárak és viszonteladók külön lerakatainak megszüntetését, valamint a vasimport lehetővé tételét olyan esetekben, amikor a belföldi ipar bizonyos okokból nem tudná az ország szükségletét a mezőgazdasági cikkekkel arányban álló árakon elkészíteni.

Hivatalosan is életbe lépett a belga kontingentálási rendszer Romániával szemben

Brüsszel, július 6.

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy Belgium Romániával szemben bevezeti a kontingentálási rendszert. A belga hivatalos lapban most jelent meg az erre vonatkozó királyi rendelet, amely bejelenti, hogy

július 1-től kezdődően a belga Nemzeti Bank a Romániának eszközölt kifizeté-

sekkel szemben kompenzációs pénztár hatáskörét látja el.

A hivatal Romániából exportált árukért járó követeléseket csak kompenzációs alapon rendezi.

A Romániából Belgiumba importálóknak számlát kell felmutatni, amellyel igazolják, hogy ők is szállítottak a behozatalnak megfelelő értékű árut Romániába.

50 millió előleget követelnek a belföldi gyapjutermelektől a posztógyárosoktól

Bukarest, július 6.

Ismeretes az a harc, amely a belföldi gyapjutermelektől és a posztógyárak között folyik hónapok óta a belföldi gyapju termék értékesítése kérdésében. Miután a földművelésügyi minisztérium a gyapjurongy importjának betiltásával sarokba szorította a gyárakat, ezek kénytelenek voltak kötelezni magukat a belföldi gyapjutermelek átvételére. Illetve a posztógyárak csak a finomabb minőségű merinói és tzigájagyapjút hajlanak átvenni, mert a többi gyapjufajta tulgyenge minőségű és legfeljebb közönséges durvaposztó gyártására alkalmas.

A megegyezés a gazdákra nagyon előnyös áron történt, mert

a gyárak különként 50, illetve 45 lejjel vették meg előre az egész gyapjutermelet, holott a gyapju világpiaci ára annakidején 25—32 lej volt.

Azóta a gyapju ára külföldön még jobban visszaesett, úgyhogy a gyárosok szerint legalább 100 millió lejjel túlfizetik a belföldi gyapjút, csak azért, hogy az olcsóbb szövetek előállításánál nélkülözhetetlen külföldi gyapjuhulladék behozatalát a kormány ismét szabaddá tegye.

Amikor a július elsejével megindult új kontingentálási negyedév előtt a gyárosok kérték a gyapjuhulladék-kvótáikat, azt a választ kapták, hogy a gyapju

termelők nem akarják megadni ehhez a hozzájárulásukat, amíg a posztóipar 50 millió lej előleget nem folyósít részükre az új gyapjutermeletre. Ez a követelés természetesen nagy megütközést keltett a posztógyárak körében, amelyek sérelmesnek tartják, hogy kényszerhelyzetet teremtenek számukra. Máltánytalannak tartják, hogy a belföldi gyapjutermelektől ahelyett, hogy a termelésüket mennyiségileg és minőségileg rendszeres módon köznák, egycsapásra monopóliumot igyekeznek kapni a posztóipar nyersanyagellátása terén. A gyárosok arra hívatkoznak, hogy a gyapjurongy behozatalát semmiképpen nem volna szabad összefüggésbe hozni a belföldi gyapjutermelettel, amely ma még felét sem tudja fedezni a szükségletnek, amit legjobban az a tény bizonyít, hogy évenként még 1.400.000 kiló nyersgyapjút és 3 millió kiló hulladékot kell importálniuk.

Minden ellenvetés dacára a gyapjutermelektől kitarának követelésük mellett. Tekintettel arra, hogy a gyárak tavasszal mindössze 15 vagon gyapjuhulladékot kaptak ki a vámtól és most teljesen kifogytak ebből a gyersanyagból, végül mégis kénytelenek lesznek a belföldi gyapjutermelektől előlegkérését teljesíteni, ha közben nem sikerül valamilyen közvetítő megoldásra jutniuk.

20 napon belül megfellebbezhetők az adózással kapcsolatos pénzbüntetések

Bukarest, július 6.

A pénzügyminisztérium körrendeletét küldött az összes pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben közli, hogy azok az adófizetők, akiket bármilyen okból pénzbüntetéssel sújtottak, 20 napon belül fellebbezést jelenthetnek be az ítélettel szemben. A fellebbezést a legközelebb eső törvényszék tárgyalja.

20.000 vagon tüzfűt vesz át Magyarország Romániától

Budapest, július 6.

A Magyar Faforgalmi R. t. és a Román Tüzfakereskedők Szindikátusa kedden megegyezett a román tüzifaexport ügyében.

A Magyar Faforgalmi július 1-től számított egyéven belül 20.000 vagon tüzfűt vesz át

Romániától megszabott áron, de bizomá nyi rendeltetéssel.

Csehszlovák bizottság érkezik Bukarestbe a román-cseh árucsereforgalom rendezésére

Bukarest, július 6.

A prágai egyezmény ellenére a Románia és Csehszlovákia közötti árucsereforgalom nem bonyolódik le olyan formában, amely mindkét ország kereskedelmi szempontjainak megfelelne.

A helyzet rendezésére a csehszlovák kormány bizottságot küldött ki Bukarestbe, hogy a román kormány megbízottjaival vizsgálják felül az év első két szemeszterében lebonyolított áruforgalmat és keressenek megoldást a helyzet kielégítő rendezésére.

Hunyadmegyében így zajlik az élet

Déva, július 6.

Hunyadmegye jogászai nagy érdeklődéssel néznek egy rágalmazási per tárgyalására. Dr. Berghezan Octavian törvényszéki bíró és tanácselnök rágalmazás miatt feljelentést tett az ügyészségen dr. Pop Justin ügyvéd, volt szenátor ellen.

Az ügynek érdekes előzményei vannak. Annakidején részletesen foglalkoztunk a Groza-Herbaly-féle becsületsértési per tárgyalásával, amelyen a szembenálló felek egymás szennyesét igyekeztek kitergetni. Ezen a tárgyaláson dr. Berghezan bíró elnökölt, dr. Pop Justin volt szenátor pedig Herbaly volt iparkamarai titkárt védte.

A vádlott védője nem volt megelégedve a tárgyalás vezetésével és beadványt intézett a törvényszék elnökéhez, amelyben Berghezan tanácselnököt részrehajlással vádolta meg. Beadványában dr. Pop Justin többek között olyasmit is állított, hogy Berghezan tanácselnök nem rendelkezik megfelelő bírói képességgel ahhoz, hogy egy törvényszéki tárgyalást levezessen, mert Grozának megengedte, hogy öt védői minőségében személyileg sértgesse. Ezek alapján dr. Pop Justin kérte, hogy a törvényszék elnöke delegáljon más tanácselnököt a tárgyalás levezetésére...

A törvényszék elnöke dr. Pop Justin kérésére nem adott helyet, ezzel szemben dr. Berghezan bíró rágalmazás miatt feljelentette dr. Pop Justint az ügyészségnél.

Az ügyészség a vádemelést vállalta és az ügyben a törvényszék szeptember 12-re már ki is tűzte a tárgyalást.

Ennek a vármegyének 416 községe van, a melyből 336 község szereztesen leszavazott. A községi választás utolsó mozzanata július hó közepén lesz, de nagyjában már meg lehet állapítani, hogy a községi választásokból nagy fölényrel a kormánypárt került ki győztesen.

A győzelem értékét egyedül csak az teszi kétséssé, hogy nem volt még olyan községi választás a megyékben, amikor nem a kormánypárt győzött.

Van azonban ennek a községi választásnak egy jellegzetes tünete, még pedig az, hogy ebbe is beleszólt az általános szegénység. Több község nem tudta kifizetni a választási nyomtatványköltséget fedezéséhez szükséges néhány száz lejt és emiatt nem tudta a választást megtartani. Ilyen községek voltak többek között Marosnémeti, Lesnyek, Bezsán, Hondol, Haró község stb. . . Ezekre a községekre új választási napot kellett kitűzni.

Voltak ezenkívül községek, ahol azért nem lehetett a választást megtartani, mert a jelöléshez nem volt elég aláíró. A törvény ugyanis legalább huszont aláírást ír elő a jelölés benyújtásához. Répás, Tormás, Bánpatak és még néhány kisebb községben alig van huszonötnél több választó, de az egységes jelölésre nem tudtak megállapodni. Így két listát kellett volna benyújtani, ehhez azonban nem volt elég aláíró és így elmaradt a választás.

A vajdahunyadi járásbeli Ulm községben történt a legérdekesebb választási eset. Ennek a községnek összesen csak huszont választója volt, de időközben egy meghalt, egy pedig elmebeteg lett, vagyis a választók száma lecsökkent huszonháromra. Így a jelölést sem lehetett megkezdni és a községben nem történt meg a választás.

Amint jelentettük, mint Erdély több helyén, Déván is megtörtént a gáztámadási próba. A községek nem vettek túlságosan komolyan a gáztámadási próbát, mert nyilván abban a kétes reményben ringatja magát, hogy az igaz gáztámadásra nem kerülhet sor.

Nem így azonban a hatóság. A hatóság nagyonis komolyan veszi a gáztámadásra való felkészülést. A vármegyei főorvosi hivatal például gáztámadások esetére való védekezés céljából ápolónői tanfolyamot rendez és felhívással fordult Hunyadvármegye hölgyeihez, hogy minél nagyobb számmal jelentkezzenek erre a tanfolyamra.

A hatóságok — amint látjuk — olyan dicsőretek buzgalommal készülnek fel az eljövendő gáztámadásra, hogy annak esetleges elmaradása egyenesen csalódást keltene a lakosság körében. . .

A fenti beszámolóhoz csatoljuk az alábbi híradást:

A napokban egy zsilvölgyi vadásztársaság, amely a Déli-Kárpátokban, a Gropu-hegyen vadászott, egy szakadéknál emberi csontokra bukkant. A vadásztársaság tagjai vizsgálni kezdték az emberi maradványokat és némi szemlélődés után felfedezték, hogy a csontok körül német vas-sisakok is vannak és ebből arra lehet következtetni, hogy a temetetlenül heverő emberi csontok az Erdős-Kárpátokban elcseszt német katonák maradványai.

Ez különben kiderült az ott tanyázó juhpász-

torok előadásából is, akik régóta tudták, hogy a háborúban elesett német katonák holttesteinek feküsznek a szakadékokban, de nem tartották érdemesnek jelenteni a hatóságoknak, hiszen — amint mondták — csak német katonák voltak. . .

A vadásztársaság a leletről jelentést tett a hatóságoknak, amely intézkedett, hogy ezt a háborús emléket eltakarítsák és a német hősi halottak csontjait elhantolják.

Adóalany Barb Rusalim csángótelepi kereskedő balladája következik az alábbiakban.

Barb Rusalimnak, az Urnak 1934. esztendőjében 13 ezer lej adótartozása volt a dévai pénzügyigazgatásnál. Mint annyian sokan az adóalanyok közül, Barb Rusalim sem tudta adóhátralékát kifizetni. Az adóhivatal lefoglalta a kis szatócs üzleti berendezését, majd egy napon rendőrök kíséretében megjelent, hogy a

lefoglalt tárgyakat elszállítsa az árverésre váró holmik nagy temetőjébe, az adóhivatal e célra kibérelt raktárába.

Barbu Rusalim kétségbeesetten szaladt fűbőz-fához, hogy pénzt szerezzen és azzal megmentse az adótartozásában lefoglalt üzletet az árverés veszedelmétől. Sikertől neki kettőezer lejt szereznie, amit nyomban oda is adott az adóhivatali embernek. Ez a pénzt elvette, aztán mintha misem történt volna, intézkedett, hogy mérjék le pontosan az üzletben található minden árut és egyebet, rakják a készenálló szekérre és szállítsák el.

Barb Rusalim felhördült:

— Hogyan, — mondomatá verbenforgó szemekkel, — a pénzt elveszik és az üzletemet is kifizetik?!

— Nemesak az üzletet — felelte az adóhivatali ember, — hanem a lakást is. . .

— No, ezt látni szeretném — mondotta Barb

Rusalim és odaállt a lakás ajtaja elé. — Aki ide bemelegszik, az véres fejjel fog majd menekülni! . . .

Az adóhivatali ember odaszólt a rendőröknek:

— Gyérünk, nem várhatok, amíg a dühe elmúlik! Nekem még máshol is dolgom van. . .

A rendőrök erőlyesen felszólították adóalany Barbot, hogy tegye szabaddá a lakáshoz vezető utat. De adóalany Barb nem engedett.

— Ide senki a lábát be nem teszi! — szavalt, de nem sokáig, mert a rendőrök megröhamoczták lefogták és bevitték a rendőrségre, ahol azonnal megindították ellene az eljárást hatóság elleni erőszak miatt.

Két napig volt Barb Rusalim a rendőrség vendége, majd átkísérték az ügyészségre, aholan kihallgatás után szabadon engedték ugyan, de az eljárást ott is megindították ellene.

Közben az adóhivatal nemcsak az üzletet, hanem a lakást is kiürítette. Mire Barb Rusalim hazatért, a lakásban két ágyat talált, más semmit. Az egyikben felesége feküdt, akit annyira megviseltek az izgalmak, hogy beteg lett. A másik Barb Rusalimot várta, akit kollidussá tett az adóhivatal, de szerzett tapasztalatot.

És még valami: egy bűnvádi eljárást, amelynek folytatása a törvényszéken lesz!

Pogány Marcel

Marosvásárhelyi állandó rovat:

DANDEA EMIL

„gyöngéd elégtételképpen“ kergette el a magyar tisztviselőket

Marosvásárhely, június 6

Immár állandó rovatot nyithatnánk Dandea Emil marosvásárhelyi polgármesternek és „kisdud játékaiknak“, mert a kétségen kívül ötletekben nem szűkölködő városvezető, kisebbségellenes működése és annak megindoklása, állandóan érdeklődésben tartja a nyilvánosságot.

Ime legújabb fegyverténye: Mint ismeretes, a marosvásárhelyi magyarpárti tagozat egy legutóbb tartott gyűlésén leszögezte azt a határozatot, hogy nem kívánja párjának képviselőit a marosvásárhelyi városi tanácsba beküldeni, mert nem hajlandó azzal a Dandea Emmel együttműködni, aki nem is olyan régen, egyszerre 74 magyar tisztviselőt tett ki a marosvásárhelyi városházáról.

A Magyar Párt határozata azonban fenntartotta magának azt a jogot, hogy várkozási álláspontra helyezkedik és később esetleg visszatér határozatára.

A várakozási idő eltelt és mint az események igazolták, Dandea Emil semmivel sem változott meg, humánus és ki-

sebbségekkel szemben szeretetéről tanuskodó, beköszöntő nyilatkozata ellenére.

Egész láncolata a legújabb eseményeknek tanuskodik arról, hogy Dandea Emil nem tartja éppen most alkalmasnak az időt arra, hogy megváltoztassa véleményét a kisebbségekkel szemben.

Az interimár-bizottság jelenleg, a magyar tagok visszautasító határozata folytán, csupán román tagokból áll. Dandea polgármestert azonban — úgy látszik — mégis bántja a magyarság passzív magatartása.

Ezt a feltevést az a tény látszik igazolni, hogy Marosvásárhely városának hivatalos lapjában, amelynek felelős szerkesztője éppen a polgármester meglepetéskeltően cikkét jelent meg román és magyar nyelven.

A cikk címe „Az együttműködés ügye“ — és abban a polgármester az előző eseményeket ismerteti.

Fenntartja, hogy a magyarság érthetetlen magatartásáért a „felelősség csupán a helyi Magyar Párt intézőbizottságának többségére hárul“ és kijelenti,

hogy a „kisebbségi polgárok a legelőreltebbek a helyi Magyar Párt vezetésének célt tévesztett intézkedéseivel, amely egyáltalán nem szolgálja érdekeiket s úgy lehet, hogy a város közgazdálkodását sem“.

Dandea Emil ezután a Magyar Párt visszautasító határozata indokainak megdöntésére a következőket írja cikkében:

1. Azt a tényt, hogy 731 kisebbségi tisztviselő és alkalmazottal szemben Dandea 1922—1926 években 112 románt is nevezett ki és a színekurákat megszüntette — nem lehet sérelemnek, vagy a magyarok csoportos elbocsátásának tekinteni — csupán csak mint a románoknak nyújtott „gyöngéd elégtételt“.

2. Az a tény, hogy a hivatalos nyelv az állam nyelve s hogy a városnál most már románok is vannak (124), nem tekinthető az összes méltányos magyar érdekek kiméletlen letiprásának.

Dandea azzal fejezi be kétségkívül érdekes cikkét, hogy mint ahogy azt hónapokkal ezelőtt is kijelentette, együttműködést kíván a magyarsággal és hogy szerinte a város jelenlegi vezetősége és a polgárok között a legteljesebb béke és egyetértés uralkodik. A békét azok bontották meg akik érthetetlen indokok alapján nem foglalták el helyeiket az interimár-bizottságban.

Dandea „érthetetlen indokokról“ beszél.

Ugyanakkor azonban „gyöngéd elégtétel“-ként indokolta meg a magyar tisztviselők tömeges elbocsátását.

Benczel Béla

BENCZEL BÉLA RIORTJA:

Szovátai fürdőlevél

Szováta, július 6

Szovátafürdőn, Erdély egyik legszebb és most már a legszórakoztatóbb fürdőhelyén már a multévi fürdőévad befejezése után megindultak az építkezések.

A marosvásárhelyi és marosmegyei munkanélküliek tragikus arányszámának csökkentését idézte elő a szovátafürdői igazgatóság azon nagyszabású terve, a melyet teljes egészében végre is hajtottak.

A hivatalos fürdőbizottság beleegyezésével ugyanis a fürdőigazgatóság elhatározta, hogy a fürdőhely színvonalának felállítására a fürdőhelyi hatáskörön kívül álló, amelyben minden nagyvárú szórakozás fellelhető legyen.

Ime, néhány hónap telt el és a szováta fürdővendégeket ma már a teljesen felépült és gyönyörű butorokkal berendezett kaszinó helyiség várja, amely a kitűnő gyógyhatású Medve-tóval szemben emelkedik a hegyoldalon.

A szováta kaszinó mellett, amelyben a fürdővendégek minden szórakozásukat megtalálhatják, (ha a zsebüki megengedi) egy más újatással is meglepte a szováta nyaralókat a fürdőigazgatóság. A régi igazgatósági faépületeket sorban lebontatta és azok helyébe világfürdők mintájára egy hatalmas terraszt építtetett, a melyről a vendégek a Medve-tó sokszáz színes trikóju fürdőzőjében gyönyörködhetnek.

A fenséges vendégek

A szováta fürdőigazgatóság néhány nappal ezelőtt hivatalos táviratot kapott a királyi adjutáni hivataltól.

Ebben a fürdőévadban ismét vendége

lesz a fürdőnek Mária anyakirálynő, a ki már hosszú évek óta szorgalmasan látogatja ezt az erdélyi fürdőt.

A mult évadban nem kereshette fel kedvenc fürdőjét az anyakirálynő, mert éppen ebben az időben állt anyai örömei előtt Ileana hercegnő és ebben az időben Mária királynő is a fiatal pár otthonában, a Bécs mellett Mödlingben tartózkodott.

Az idén azonban Ileana hercegnő és férje, Habsburg Antal vissza adják a látogatást Mára királynőnek, akivel együtt fognak érkezni Szováta július végén.

A királynő számára fenntartott lakásokat és fürdőkabinokat átfestik és tatarozzák és a királyi kíséret tagjai számára már megfelelő számú szobákat foglaltak le a fürdőigazgatóság villáiban.

A művészet és irodalom is képviselteti magát

A királyi vendégeken kívül azonban, mint minden évben, úgy ezúttal is, a művészet és irodalom is képviselteti magát Szováta.

A napokban érkezik meg a fürdőhelyre Tőkés Anna, a kiváló budapesti tragika, aki a szegedi szabadtéri „Az ember tragédiájá“-nak farsadalmait piheni ki Szováta, ahova minden évben ellátogat.

Már bejelentette érkezését a „könynyebb műfaj“ két kitűnő képviselője is, Rökk Marika és Fejes Teri, akik most estéről-estére a legelképezetőbb és hajmeresztőbb artistamutatókat csinálják a cirkusszá átalakított vigaszínházi Bus Fekete-darabban.

Az is befejezett tény már, hogy az első román—magyar szindarab és film-üz-

let szerződését Szováta írják alá a napokban

Ide érkezik ebből a célból Musatescu, a fiatal és felkapott román színpadi szerző, akinek „Titanic Valse“ c. darabját több mint százszor adták Bukarestben. A darabot előreláthatólag magyar nyelven is előadják Budapesten és filmre is át dolgozzák.

A román—magyar színházi vállalkozás menedzsere Incze Sándor, a budapesti „Színházi Élet“ főszerkesztője lesz, akit a jövő hét végére várnak Szováta.

Az a bizonyos idegenforgalmi propaganda és a nők.

Az előző évekkel ellentétben, határozottan fellendülést mutat Szovátafürdő idegenforgalma.

Eddig közel ezer fürdővendég érkezett Szováta és ennek a szép számnak majdnem fele külföldi fürdővendégekből rekrutálódik.

Különösen nagyszámban érkeztek ebben az évben is a magyarországi fürdővendégek.

Az idei évadban megfelelő megkönynyítések segítik elő a magyarországi fürdővendégek beérkezését.

A budapesti román konzulátus teljes vízumkedvezményt és a román vasutak ötvényszálalékos vasúti kedvezményt adnak a magyarországi fürdővendégeknek és ugylátszik, ez a kedvezmény csalogatja Szováta — a gyógyhatású vizen kívül — a budapesti asszonyokat, akik bizony szép számban képviseltetik magukat az erdélyi kies fürdőhelyen.

És a szováta kirándulóhelyeken, meg a szováta remete exotikus lakában már sok kedvvel és még több megértéssel üdült meg a két állam polgárai között a sokat hangoztatott és a politikusok sikerétlenségébe fulladt román—magyar közeledés.

Sport

Az Universitatea nem akart kiállani a Román Kupa döntőjére

— mire elhalasztották

Kolozsvár, július 6.

Az Universitatea nagy elégedetlenséggel fogadta a hírt, hogy a Román Kupa döntőjét Temesvárra tűzték ki. A színhely kijelölése sors-huzás útján történt, de az U-nak nem volt jelen megbízottja. A kolozsvári csapat távirati-lag tiltakozott a szövetségnél és ha nem kap kedvező választ, — elhatározott szándéka volt, hogy nem áll ki a döntőre.

Bukarestben a tiltakozás jobb belátásra térítette a Román Kupa-bizottságot, a döntőt júliusra halasztották.

Igazat adtak a Hungáriának!

Vasárnap és szerdán újrajátszák a megsemmisített mérkőzéseket

Bécs, július 6.

A Közép-európai Kupa fellebbezési bizottsága szerdán este foglalkozott a Hungária ismeretes óvásának ügyével. A keddi ülés a Spártának adott igazat, amit a Hungária természetesen megfellebbezett. Három és félórás tanácskozás után a fellebbezési bizottság szenzációs döntést hozott.

Az eddig lejátszott Hungária-Sparta kupa-mérkőzéseket megsemmisítették és elrendelték az újrajátszást.

Az újrajátszás első mérkőzése vasárnap lesz Budapesten, a második szerdán Prágában. A határozat szerint a Sparta játszhatja Faccineket, ha közben szabályszerűen kikérlik a svájci szövetségtől. A Hungária is szerződhet játékosokat ezen az alapon.

VISSZAUTASÍTOTT ÓVÁSOK

A Nemzeti Bajnokság intézőbizottsága visszautasította a Juventus óvását a Ripensia ellen elvesztett mérkőzés és a Crisana AMTE elleni óvását.

Argentina válogatottja — Romániában?

Bukarest, július 6.

Argentina profiszovertsége elhatározta, hogy csapatot küld Európába a világ bajnokságon megítépzott presztizs kijavítására. Románia is ajánlatot kapott! Nem lehetetlen tehát, hogy szenzációs mérkőzés színhelye lesz Bukarest!

Football, tenisz és atlétikai cikkek legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor utca 24.

Lemondotta Nagyvárad a Kolozsvár elleni csütörtökre tervezett kolozsvári mérkőzést, mert a NAC szombaton Bukarestben a bécsi WAC ellen játszik és nem tud adni játékost.

Sárosit is viszik Kladnoba — annak ellenére, hogy a cseh csapat azzal fenyegetőzött Budapesten, hogy — lerugják. A ferencvárosi csapat a 6:0-as győzelem ellenére is komolyan veszi a második mérkőzést és azzal, hogy Sárosit is elviszik, azt bizonyítják: bíznak a kladnoiak sportszerűségében.

Tenisz

CRAWFORD ÉS PERRY A WIMBLEDON DÖNTŐBEN

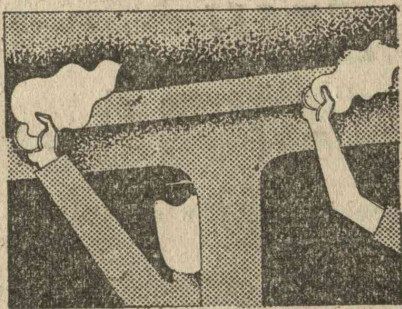
küzdnek az elsőségért, miután a középdöntőben a következő két eredmény volt:

Crawford—Shields 2:6, 4:6, 6:4, 6:3, 6:4.
Perry—Wood 6:3, 3:6, 7:5, 5:7, 6:3.

BALATON TENISZBAJNOKA — STRAUB ELEK

Balaton teniszbajnokságai Balatonalmádon befejeződtek. A férfi egyesben — az erdélyi származású — Straub Elek nagy formában

A B.L. nyaraltatási akciója

Csutak Endre kereskedő, Szentlélek. (Biserican, jud. Odorheiu.) A vasutállomástól 9 km. Naponta kétszer autóbusszjárat. Fürödni lehet a Nyikó-patakban és a közeli Szejké-gyógyfürdőben. Kirándulni Korondra, Parajdra és Szovátra. Szívesen fogadna több fizetővendéget július elsőjétől, bármennyig. Napi ellátás, 5-szöri étkezéssel felnötteknek 50 lej, gyermekeknek 35 lej. Esős időben rádió tekepálya áll a vendégek rendelkezésére.

Amirás Aladár, Torda. (Turda, Fölér 7.) Szívesen fogadna kétágyas különbejáratú szobában egy-két, esetleg három fizetővendéget július 1-től kezdődőleg. Ár megállapodás szerint. A fürdőhöz állandó autóbusszjárat.

Dr. Kiss Kálmán, Csernátfa, Brassó megye. Zajzonban és Alsótömösön, üdülésre vágyók, reumás, tüdő-, epe-, gyomor-, vese-, vagy más betegségben szenvedők rendelkezésére állanak 600—1200 lejig egy-két-három ágyas butorozott szobák. Erdős vidék, nagyszerű éghajlat. Gyógyfürdő, portmentes levegő, csend. Ellátás közös konyháról.

Bokor Simonné földbirtokos, Dálnok. (Dálnok, jud. Treiscaune.) V. á. Horia. Ingyenes kényszerfürdő, a környéken erdő, mező, hegység. Három szobában 4—6 fi-

győzött. 1. Straub Elek, 2. Kinzl osztrák. Döntő: 6:4, 6:4, 8:6. Női egyes: 1. Wolffné osztrák, 2. Schréderné magyar, 3. P. Zizovits román és Sárkány magyar. Döntő: 6:3, 1:6, 6:3. Női páros: 1. Schréderné, Jankovich, 2. Sárkány, Sass, 3. Zizovits, Wolffné és Demkó, Batta. Döntő: 3:6, 6:0, 6:3.

Kerékpár

Elindult a Tour de France

a világ legnagyobb kerékpárversenye. Az idén hat nemzet — Belgium, Olaszország, Svájc, Spanyolország, Németország és Franciaország — versenyzői vesznek részt a csapatversenyben. Ezenkívül husz egyéni versenyző indult a 27 napig tartó 4200 kilométeres távú hatalmas körversenyen.

Román és magyar versenyzők is indulnak a csütörtöki kezdődött Tour de Boulgarién.

Lovaglás

Negyedik helyen végeztek a magyarok az aacheni lovasversenyeken a németek, olaszok és lengyelek mögött.

zetővendéget fogadna. Három éven felüli gyermekek nyaraltatását szülő nélkül is vállalja. Ár megállapodás szerint. Kötő bivalyok, vaj, bőséges, elsőrangú koszt.

★ Özv. M. Deák Lászlóné, földbirtokos, Cova-na-Bái (Kovácsna-fürdő), Str. Carmen Sylva 22. Szépfekvésű villa, 2 holdas parkban, halastó, patak a kertben. Gyógyfürdő, elsőrangú ásványtartalmú ivóvíz. Kirándulóhelyek: Komandó-Ipartelep, Horgász. A környéken hegyek és erdők. Fizetővendéget fogadna különbejáratú, egyes szobákban, egybenyitól két szobában, nagyobb családok, vagy társaságot 3 szobában. Gyermekek csak kísérettel vállal. Ár ellátással, vagy anélkül, megegyezés szerint. A villa csendes, portmentes, egészséges, a központtól 3 percnire.

★ Forizs Ferenc vendéglős, Praid, jud. Odorheiu. Helyben sósfürdő, hideg és meleg, 7 és 15 lej egy fürdés. Közeli kirándulóhelyek: Szováta-fürdő 5 km., Korond-fürdő 8 km. Fenyves Bucsiu hegy-ség, pisztrángdus patakokkal, 3. km. A vidék erdős és hegyes. Sóbánya helyben. Autóbusszjárat Korond- és Szováta-fürdő-re. Jelentkező vendéglős több fizetővendéget fogad. Ellátást ad, naponta háromszori étkezéssel felnötteknek 50, 12 éven aluli gyermekeknek 40 lejért. Szénsavas borvíze is van. Tiszta szobákat ad szé-kely házaknál, 2 ágyas szoba 30, 1 ágyas 20 lej naponta. Garantálja a pontos el-szállásolást és jó házikosztját. Villanyvilágítás.

Simó Mátyás földbirtokos Odorheiu (Székelyudvarhely). Fizetővendéget fogadna Ud-varhelytől 17 km.-re fekvő Homoród-fürdőn kényelmesen berendezett, négy szoba, kony-hás villában, július 1-től kezdődőleg. A villa jutányos áron egyben is bérebevehető. A kör-nyéken fenyvesek, kitűnő fürdési lehetőség. A villa csendes, portmentes helyen fekszik.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kívárgat és beküldeni!

Név

Foglalkozás

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul)

Utolsó posta

Vasutállomás

fürödni lehet-e és hol?

Kirándulni lehet-e és hová?

Erdős-hegység van-e a közelben?

Hány szobát akar kiadni?

Hány vendéget öszt?

Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendé-geket?

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását?

Ha igen, hány gyermeket és milyen korukat?

Mit kér egy személy után naponta?

Mit kér egy gyermek után naponta?

Hányszor étkezést ad naponta?

MEGJEGYZÉS:

Lazaro Cordenas tábornok, akinek legnagyobb esélyei vannak arra, hogy Mexikó elnökének megválasszák.

HIRDETMEY

Baraolt község előjárósága munkálatba adja a községben építendő járdá munkálatát, zárt ajánlatos árlejtés mellett, 1934. augusztus 7-én délelőtt 10 órakor. Amennyiben az első árlejtés nem sikerülne, a második árlejtés a rá kö-vetkező 15 napra, vagyis augusztus 22-én lesz megtartva.

Garanciaaképpen a munkálatok összegének 10 százaléka az árverés előtt készpénzben leteendő. Az árlejtés a számviteli törvény 88—110. paragrafusa értelmében és 581—1931. száma miniszteri közlönyben tett intézkedések figyelembe vételével tartatik meg. A tervek, költségvetés, stb. kellek a hivatalos órák alatt a közsegházán megtekinthetők.

Baraolt, 1934. július 1-én.

Előjáróság.

Havonként megjelenő DIVATLAPOK

Die Schöne Vinerin, szabásmintával	40 lej
Rekod, magyar- és németnyelvű kiadás szabásmintával	40 lej
Preferances, francia divatlap, szabásmintával	35 Lei
Modes et Traveaux, francia divatlap, szabásmintával	40 Lei
Femina, francia divatlap	20 Lei
Párisi Divat, francia divatlap	20 Lei

Pósta megrendelésnél kérjük a pénzt előre beküldeni, 5 lej portóköltéssel együtt. Utánvétellel nem szállítjuk fentieket. Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvostályában
Brassó, Kapu-utca 56-58. udvarban.

Vasipari szakkönyvek

mélyen leszállított árban:

Balogh: Ösztőfej	Lei 19
Barna: Eszterga, furó- és marószerszámok	" 19
Köszörülés, furás marás	" 18
Vas- és fémpari szakkönyv, 400 oldal, 222 ábra, 80 táblázat	" 109
Szerelők és lakatosok szakkönyve (300 oldal, 250 ábra, 70 táblázat)	" 90
Csavarmentevágás	" 36
Boldizsár: Esztergályosok és marósok	" 18
Jávör: Léörőszámítás	" 48
Knapp: Kenőanyagok	" 24
A fémszinezés szakkönyve	" 36
Kádár: A hegesztés szakkönyve	" 73
Lusker: Vasipari szerszámok	" 12
Péter: Vas- és acélöntő	" 30
Prohászka: Vasipari szerszámok készítése	" 30

stb., stb.

Kaphatók a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban. Pósta utánvétellel. Kérjen teljes nagy szak-jegyzéket.

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvostályában

Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.

Az ideges gyermek

IRTA: DR. KORWIN WEXBERG
FORDITOTTA: TAKÁCS MARIA

Az idegesség megelőzésének és gyógyításának vezérfonala, szülők és nevelők részére. A nevelés új módszerei. Pósta költség 20.— Lei. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában, Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.

ARA 75.— LEI

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lel. vastag betűkből 8 lel. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyan-azon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Deutz Diesel 15 HP. új, olcsón eladó. Reindt, Lópiac 9. 13247

Egy jókarban levő cséplőgép olcsó áron eladó. Kálmán István, Bölon—Belin, Háromszék-megye. 13238

Keresek megvételre 10x15 fénképező gépet, 4.5 optikkal. Foto Angelo, Brassó. 13219

Keresek 30—60 holdas Lérletet, felszereléssel, állatállománnyal. Cím 13214. szám alatt a brassói kiadóban.

Használt vasesővek, 10-től 15-ig, használt, de kifogástalan állapotban, mérsékelt áron kaphatók: Barladeanu, Câmpina. 13215

Állást nyer

Szaldokontistát, jó gépirót, aki a román, magyar és német nyelveket perfekt bírja, keres nagy vállalat Bukarestben. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével, előbb teljesített szolgálatokra vonatkozó bizonyítványok másolatának csatolásával București, Casuja postálá 458. címre küldendők.

Vegyes

A HAZICUKRASZAT KEZIKÖNYVE. Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb tésztaakat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel Ára félvászon kötésben 40 lej.

Gyenge férfiak

nak bementve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányomat ismertető könyvemet! Cím: „Patent 601” Cluj (Kolozsvár) 1. sz postafiók.

Felelősszerkesztő: Kocsis Bél